Könnun meðal sveitarstjóra á fyrirkomulagi og framkvæmd sérfræðiþjónustu í leik- og grunnskólum

Skýrsla unnin fyrir mennta- og menningarmálaráðuneytið í maí 2013

Efnisyfirlit

Bls.		
3	**Framkvæmdalýsing**	
	Ítarlegar niðurstöður	
6	Sp. 1	Hvernig er sérfræðiþjónusta við leik- og grunnskóla skipulögð í sveitarfélaginu?
9	Sp. 2	Er í skólastefnu sveitarfélagsins skilgreint hvernig markmiðum reglugerðar um sérfræðiþjónustu verður náð?
10	Sp. 3	Hvers vegna er ekki skilgreint í skólastefnu sveitarfélagsins hvernig markmiðum reglugerðar um sérfræðiþjónustu verður náð?
	Sp. 4	Uppfyllir sérfræðiþjónusta sveitarfélagsins að öllu, miklu, litlu, nokkru eða engu leyti ákvæði reglugerðar nr. 584/2010 á eftirfarandi sviðum?:
11	Sp. 4a	Forvarnarstarf til að stuðla markvisst að velferð nemenda.
12	Sp. 4b	Snemmtækt mat á stöðu nemenda
13	Sp. 4c	Ráðgjöf vegna námsvanda, félagslegs og sálræns vanda með áherslu á að nemendur fái kennslu og stuðning við hæfi í skólum án aðgreiningar
14	Sp. 4d	Mótast af heildarsýn á aðstæður og hagsmuni nemenda, óháð starfsstéttum sérfræðinga og hver veitir þjónustuna
15	Sp. 4e	Veitir fjölbreyttan stuðning við starfsemi og starfshætti í leik- og grunnskólum og starfsfólk þeirra, starfsstéttum sérfræðinga og hver veitir þjónustuna
16	Sp. 4f	Styður við foreldra með ráðgjöf og fræðslu
17	Sp. 4g	Veitir túlkaþjónustu til að tryggja að upplýsingar/ráðgjöf nýtist foreldrum og nemendum
18	Sp. 4h	Tryggir tengsl leikskóla, grunnskóla og framhaldsskóla með samfellu og heildarsýn í skólastarfi að leiðarljósi
19	Sp. 5a	Hversu góða eða slæma telur þú samvinnu sérfræðiþjónustu sveitarfélagsins við greiningaraðila utan sveitarfélagsins?
20	Sp. 5b	Hversu góða eða slæma telur þú samvinnu sérfræðiþjónustu sveitarfélagsins við meðferðaraðila utan sveitarfélagsins?
21	Sp. 5c	Hversu góða eða slæma telur þú samvinnu sérfræðiþjónustu sveitarfélagsins við barnaverndaryfirvöld innan sveitarfélagsins?
22	Sp. 5d	Hversu góða eða slæma telur þú samvinnu sérfræðiþjónustu sveitarfélagsins við félagsþjónustu innan sveitarfélagsins?
23	Sp. 5e	Hversu góða eða slæma telur þú samvinnu sérfræðiþjónustu sveitarfélagsins við heilbrigðisþjónustu innan sveitarfélagsins?
24	Sp. 6	Hvernig er upplýsingum um stöðu nemenda með sérþarfir í grunnskóla miðlað til framhaldsskóla?
25	Sp. 7	Hefur sérfræðiþjónusta sveitarfélagsins tekið að sér aukið hlutverk eftir gildistöku reglugerðar nr. 584/2010 vegna einhvers af eftirfarandi?
27	Sp. 8	Hvaða menntun hefur starfsfólk sérfræðiþjónustu sveitarfélagsins og hversu margt er það?
28	Sp. 9	Með hvaða hætti veitir sérfræðiþjónusta sveitarfélagsins stuðning við starfsfólk skóla?
29	Sp. 10	Hversu langur biðtími er að meðaltali eftir greiningu á vegum sérfræðiþjónustu sveitarfélagsins?
30	Sp. 11	Hversu langur biðtími er að meðaltali eftir ráðgjöf á vegum sérfræðiþjónustu sveitarfélagsins?
31	Sp. 12	Hver metur þörf nemanda í leik- og grunnskólum fyrir stuðning?
32	Sp. 13	Hvernig er eftirfylgni háttað með niðurstöðum skimunar sem fram fer á vegum sérfræðiþjónustu sveitarfélagsins?
35	Sp. 14	Hefur sveitarfélagið sett sér verklagsreglur um meðferð beiðna um greiningu og ráðgjöf?
36	Sp. 15	Hvers vegna hefur sveitarfélagið ekki sett sér verklagsreglur um meðferð beiðna um greiningu og ráðgjöf?
37	Sp. 16	Eru verkferlar skóla vegna sérfræðiþjónustu við nemendur aðgengilegir foreldrum?
38	Sp. 17	Eru verkferlar vegna sérfræðiþjónustu við nemendur aðgengilegir kennurum?
39	Sp. 18	Hvernig er eftirfylgni og mati á árangri úrræða eftir athugun og greiningu háttað?

Efnisyfirlit

Bls.		
40	Sp. 19	Veitir sérfræðiþjónusta sveitarfélagsins eftirfarandi aðilum ráðgjöf og fræðslu?
41	Sp. 20	Hefur verið stofnað teymi í leikskóla/leikskólum sveitarfélagsins til að stuðla að samvinnu þeirra aðila í sérfræðiþjónustu sem sjá um málefni einstakra barna?
42	Sp. 21	Hefur verið stofnað nemendaverndarráð í grunnskóla/grunnskólum sveitarfélagsins?
43	Sp. 22	Hefur nemendaverndarráð sett sér starfs- og verklagsreglur?
44	Sp. 23	Hver sinnir sérfræðiþjónustu við sjálfstætt rekna skóla innan sveitarfélagsins?
45	Sp. 24	Hefur reglugerð nr. 584/2010 leitt til breytinga á sérfræðiþjónustu sveitarfélagsins?
47	Sp. 25	Hvaða breytingar á á sérfræðiþjónustu sveitarfélagsins hafa komið til vegna reglugerðar nr. 584/2010?
48	Sp. 26	Með hvaða hætti fylgist sveitarstjórn með og stuðlar að því að nemendum og skólum sé tryggður aðgangur að sérfræðiþjónustu?
51	Sp. 27	Hefur skólastjóri/skólastjórar í sveitarfélaginu komið að mótun áherslna og stefnu sérfræðiþjónustu sveitarfélagsins, sbr. 4. gr. reglugerðar?
52	Sp. 28	Hefur framkvæmd reglugerðar nr. 584/2010 leitt til breytinga á kostnaði við sérfræðiþjónustu sveitarfélagsins?
53	Sp. 29	Hvaða kostnaðarliðir hafa breyst?
54	Sp. 30	Telur þú þörf á því að endurskoða reglugerð nr. 584/2010 um sérfræðiþjónustu sveitarfélaga við leik- og grunnskóla og nemendaverndarráð í grunnskólum?
55	Sp. 31	Hvaða ákvæði telur þú þörf á því að endurskoða í reglugerð nr. 584/2010 um sérfræðiþjónustu sveitarfélaga við leik- og grunnskóla og nemendaverndarráð í grunnskólum?
56	**Leiðbeiningar um túlkun niðurstaðna**	

Framkvæmdalýsing

Lýsing á rannsókn	
Unnið fyrir	Mennta- og menningarmálaráðuneytið
Markmið	Að kanna hvernig reglugerð nr. 584/2010 um sérfræðiþjónustu sveitarfélaga í leik- og grunnskólum er framfylgt.
Framkvæmdatími	26. mars - 28. maí 2013
Aðferð	Síma- og netkönnun
Úrtak	74 sveitarfélög
Verknúmer	4022969

Stærð úrtaks og svörun	
Úrtak	74
Svara ekki	15
Fjöldi svarenda	59
Svarhlutfall	**79,7%**

Framkvæmdalýsing (frh.)

Fyrirliggjandi könnun meðal sveitarfélaga um framkvæmd reglugerðar nr. 584/2010 um sérfræðiþjónustu sveitarfélaga við leik- og grunnskóla og nemendaverndarráð í grunnskólum, er hluti af lögboðnu eftirliti mennta- og menningarmálaráðuneytisins skv. 4. og 38 gr. laga nr. 91/2008 um grunnskóla og reglugerð nr. 658/2009 um mat og eftirlit í grunnskólum og upplýsingaskyldu sveitarstjórna um skólahald og skv. 3. og 37. gr. laga nr.90/2008 um leikskóla og reglugerð nr. 893/2009 um mat og eftirlit í leikskólum og upplýsingaskyldu sveitarstjórna um skólahald.

Þrátt fyrir endurteknar ítrekanir af hálfu bæði Capacent Gallup og ráðuneytisins svöruðu einungis 59 sveitarfélög af 74.

Eftirfarandi sveitarfélög svöruðu ekki könnuninni:

1. Akrahreppur
2. Ásahreppur
3. Fljótdalshreppur
4. Grindavíkurbær
5. Hörgársveit
6. Kjósárhreppur
7. Mýrdalshreppur
8. Skaftárhreppur
9. Skagabyggð
10. Skeiða- og Gnúpverjahreppur
11. Skorradalshreppur
12. Skútustaðahreppur
13. Snæfellsbær
14. Svalbarðshreppur
15. Vopnafjarðarhreppur

Eftirfarandi sveitarfélög svöruðu könnuninni að hluta:

1. Árneshreppur
2. Bolungarvíkurhreppur
3. Borgarbyggð
4. Húnavatnshreppur
5. Stykkishólmsbær
6. Strandabyggð
7. Vesturbyggð

Sp. 1. Hvernig er sérfræðiþjónusta við leik- og grunnskóla skipulögð í sveitarfélaginu?

	Fjöldi	%	+/-
Þj.eining sem rekin er í samstarfi sveitarfélaga	22	37,3	12,3
Þj.eining á vegum sveitarfél. ásamt aðkeyptri þjónustu sérfr. eftir þörfum	18	30,5	11,7
Þj.eining á vegum sveitarfél. sem sinnir leik- og grunnsk. ásamt öðrum verkefnum á vegum sveitarfél.	9	15,3	9,2
Eingöngu aðkeypt þjónusta sérfræðinga eftir þörfum skóla	9	15,3	9,2
Þj.samningur við sveitarfélag	9	15,3	9,2
Þj.eining og sérfræðingar innan hvers skóla í sveitarfélaginu	7	11,9	8,3
Þj.eining á vegum sveitarfél. sem sinnir leik- og grunnskólum eingöngu	6	10,2	7,7
Þj.samningur við aðra aðila	5	8,5	7,1
Þj.samningur við stofnun	2	3,4	4,6
Með öðrum hætti	4	6,8	6,4
Fjöldi svara	91		
Fjöldi svarenda	59		

Í þessari spurningu mátti nefna fleiri en einn svarmöguleika. Hlutfallstölur eru því reiknaðar eftir fjölda þeirra sem tóku afstöðu en ekki fjölda svara.

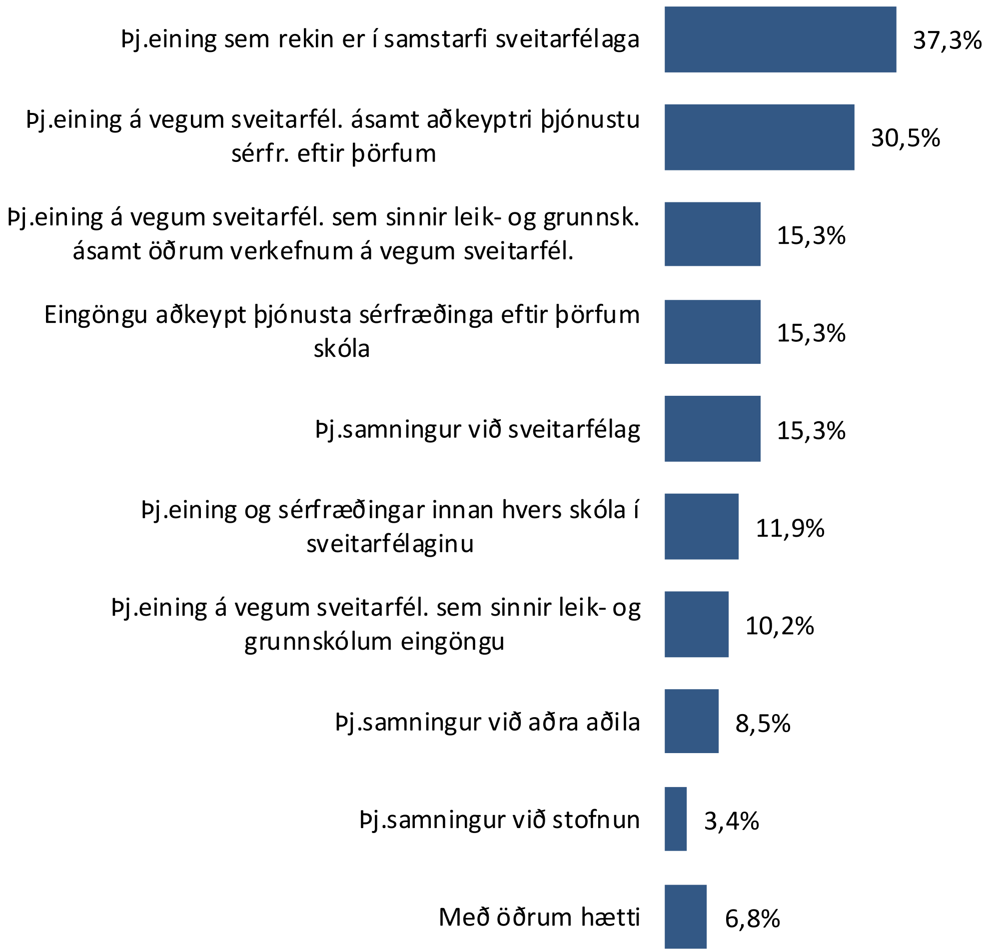

Sp. 1. Hvernig er sérfræðiþjónusta við leik- og grunnskóla skipulögð í sveitarfélaginu?

Opin svör þeirra sem nefndu hvaða þjónustueining og hvaða sveitarfélög eru aðilar að þjónustueiningunni:

- Aðilar að Skólaskrifstofu Suðurlands eru: Sveitarfélagið Árborg, Ásahreppur, Bláskógabyggð, Flóahreppur, Grímsnes- og Grafningshreppur, Hrunamannahreppur, Hveragerðisbær, Mýrdalshreppur, Rangárþing ytra, Rangárþing eystra, Skaftárhreppur og Skeiða- og Gnúpverjahreppur. Starfssvið er ráðgjafarþjónusta við grunnskóla skv. grunnskólalögum og leikskóla skv. lögum um leikskóla á sviði sálfræðilegrar ráðgjafar, kennsluráðgjafar og sérkennsluráðgjafar auk ráðgjafar á sviði talmeina. Auk þess rekur Skólaskrifstofan gagnasafn, býður upp á símenntun til kennara í formi fræðslufunda, námskeiða, aðstoðar við þróunarverkefni og fleira í þeim dúr. Rannsóknir og forvarnir er hluti af viðfangsefnum Skólaskrifstofunnar. Í dag starfa við stofnunina forstöðumaður, 3 sálfræðingar, 3 sérkennslu- og kennsluráðgjafar, talmeinafræðingur og leikskólaráðgjafi.
- Fer eftir verkefnum hverju sinni.
- Félags- og skólaþjónusta A-Hún. Blönduósbær, Skagaströnd, Skagabyggð og Húnavatnshreppur.
- Félags- og skólaþjónusta Norðurþings: Norðurþing, Skútustaðahreppur, Tjörneshreppur, Svalbarðshreppur og Langanesbyggð.
- Félags- og skólaþjónusta Snæfellinga, rekin af Snæfellsbæ,Grundarfjarðarbæ, Stykkishólmsbæ og Helgafellssveit (nefnt af 2).
- Félagsþjónusta Reykhóla og Stranda sem sveitarfélögin Reykhólahreppur, Strandabyggð, Kaldrananeshreppur og Árneshreppur standa að.
- Félagsþjónustan við Djúp í samvinnu við Súðavík.
- Reykjanesbær þjónustar einnig grunnskólann í Sandgerði og leikskólann í Sandgerði samkvæmt samningi sem sveitarfélögin hafa gert um að Garður og Sandgerði kaupi sérfræðiþjónustu af Reykjanesbæ.
- Sérfræðiþjónusta fyrir Húnavatnshrepp, Blönduós, Skagaströnd og Sveitarfélagið Skagabyggð.
- Skólaskrifstofa.
- Skólaskrifstofa Austurlands (nefnt af 2).
- Skólaskrifstofa Austurlands að henni standa öll sveitarfélög frá Djúpavogi að Vopnafirði.
- Skólaskrifstofa Austurlands sér um sérfræðiþjónustu sveitarfélaga Austurlandi í leik og grunnskóla.
- Skólaskrifstofa Austurlands, sveitarfélög sem eiga aðild að henni eru: Borgarfjarðarhreppur, Breiðdalshreppur, Djúpavogshreppur, Fjarðabyggð, Fljótsdalshreppur, Seyðisfjarðarkaupstaður, Vopnafjarðarhreppur.
- Skólaskrifstofa Suðurlands (nefnt af 3).
- Skólaskrifstofa Suðurlands SASS.
- Skólaskrifstofa Suðurlands. Öll sveitarfélög á Suðurlandi nema Ölfus og Vestmannaeyjar og Höfn (nefnt af 2).
- Sveitarfélögin í Austur-Húnavatnssýslu reka saman fræðslustjóra sem hefur með leik-og grunnskóla.

Sp. 1. Hvernig er sérfræðiþjónusta við leik- og grunnskóla skipulögð í sveitarfélaginu?

Þeir sem nefndu „Með öðrum hætti“:

- Aðkeypt þjónusta sérfræðinga eftir þörfum.
- Auk þess starfar sérkennslufulltrúi leikskóla hjá sveitarfélaginu í hlutastarfi á móti leikskólafulltrúastarfi. Einnig starfa kennsluráðgjafar í stærsta grunnskóla sveitarfélagsins.
- Samningur við Fræðsluskrifstofu Reykjanesbæjar.
- Við erum með verktakasamning við talmeinafræðing fram á vor. Stefnt er að fastráðningu talmeinafræðings frá hausti. Aðra þjónustu kaupum við ekki nema staka fyrirlestra og námskeið.

Sp. 2. Er í skólastefnu sveitarfélagsins skilgreint hvernig markmiðum reglugerðar um sérfræðiþjónustu verður náð?

	Fjöldi	%	+/-
Já	19	32,2	11,9
Nei	21	35,6	12,2
Sveitarfélagið hefur ekki sett sér skólastefnu	19	32,2	11,9
Fjöldi svarenda	59	100,0	

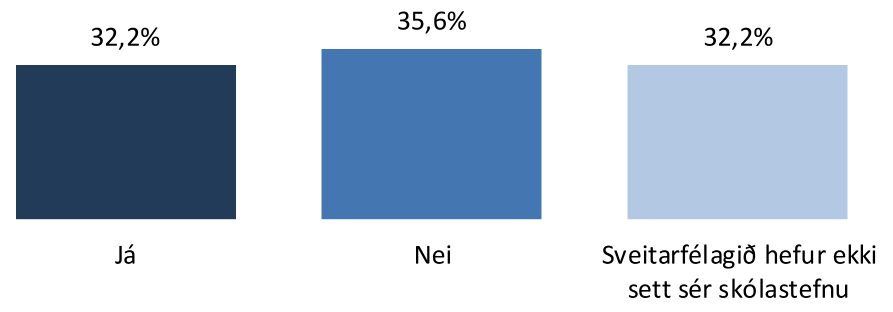

Sp. 3. Hvers vegna er ekki skilgreint í skólastefnu sveitarfélagsins hvernig markmiðum reglugerðar um sérfræðiþjónustu verður náð?

Þeir sem svöruðu því neitandi að skilgreint væri hvernig markmiðum reglugerðar um sérfræðiþjónustu yrði náð í skólastefnu sveitarfélagsins (sp. 2) voru spurðir þessarar spurningar:

- Ekki talin þörf á því.
- Er í vinnslu.
- Í skólastefnu sveitarfélagsins er ekki tilgreint hvaða leiðir skuli fara til að ná þeim fjölmörgu markmiðum sem skólaumhverfinu er gert að vinna að.
- Í skólastefnu sveitarfélagsins kemur ekki fram hvernig unnið er að markmiðum, það kemur fram í skólastefnum skólanna.
- Í skólastefnunni er fjallað um sérfræðiþjónustu undir kaflanum sem tekur á skólaskrifstofu sveitarfélagsins. Þar kemur margt fram er varðar sérfræðiþjónustu en þar ekki bein vísun í reglugerðina. Fleira er skiptir máli í reglugerðinni er tekið á undir öðrum köflum í skólastefnunni, s.s. um samstarf heimila og skóla. Ástæðan fyrir því að þetta er ekki enn sett skýrar fram í reglugerðinni er að síðast var skólastefnunni breytt í lok árs 2009 en reglugerðin tók gildi 2010.
- Í skólastefnunni kemur fram í leiðum að markmiðum um velferð nemenda m.a. „Viðeigandi stoðþjónusta sé til staðar miðað við þarfir einstakra nemenda". Í því sambandi hefur verið horft til Skólaskrifstofu Austurlands sem hefur þjónustað aðildarsveitarfélög með sérfræðiþjónustu á því sviði.
- Núverandi skólastefna er í endurskoðun. Ný stefna tilbúin í haust. Þar verður tilgreint hvernig markmiðum verður náð.
- Samræma þarf nýja reglugerð og þar með uppfæra stefnu skólans.
- Skólastefna Akureyrarkaupstaðar hefur ekki verið endurskoðuð eftir að reglugerðin var gefin út.
- Skólastefna Borgarbyggðar er frá því fyrir gildistöku reglugerðarinnar. Ný skólastefna er í smíðum og þar verður bætt úr þessu.
- Skólastefna er í vinnslu. Skilgreint verður í skólastefnu sveitarfélagsins hvernig markmiðum reglugerðar um sérfræðiþjónustu verður náð.
- Skólastefna sveitarfélagsins er nokkuð almenns eðlis og sveitarfélagið hefur falið Skólaskrifstofu Austurlands framkvæmd umfangsmikilla þátta sérfræðiþjónustunnar. Skólaskrifstofan skilar sveitarfélaginu greinargerð um framkvæmdina og með þeim hætti fylgist sveitarfélagið með hvort markmiðum reglugerðar hafi verið náð.
- Skólastefna Sveitarfélagsins Voga er orðin 4 ára gömul og er fyrirhuguð endurskoðun, reglugerðin sem um ræðir kom út 2010.
- Skólastefna var samþykkt árið 2008 og gilti til 2010. Nú er unnið að mótun nýrrar skólastefnu og þar verða sett framangreind markmið.
- Skólastefna var sett árið 2008 en reglugerð sett 2010. Skólastefnan er í endurskoðun.
- Skólastefnan er eldri en núverandi reglugerð. Í skólastefnunni er fjallað um mikilvægi aðgengis að sérfræðiþjónustu án þess að það sé nánar skilgreint.
- Skólastefnan er í vinnslu.
- Skólastefnan kom út fyrir útkomu reglugerðar og er í endurskoðun um þessar mundir.
- Það er ný lokið gerð skólastefnu sveitarfélagsins og það verður bætt inn í reglugerðum þegar hún verður endurskoðuð næst.
- Það þarf að uppfæra skólastefnuna til samræmis við nýja reglugerð.
- Þetta er þáttur sem þarf að taka sérstaklega til við endurskoðun skólastefnu. Það kemur fram í skólastefnu Bláskógabyggðar að stuðla skuli að einstaklingsmiðuðu námi og að einstaklingsnámskrá sé lögð til grundvallar þegar um skilgeind frávik er að ræða.

Sp. 4a. Uppfyllir sérfræðiþjónusta sveitarfélagsins að öllu, miklu, litlu, nokkru eða engu leyti ákvæði reglugerðar nr. 584/2010 á eftirfarandi sviðum: Forvarnarstarf til að stuðla markvisst að velferð nemenda.

	Fjöldi	%	+/-
Að öllu leyti	15	26,3	11,4
Að miklu leyti	34	59,6	12,7
Að litlu leyti	3	5,3	5,8
Að nokkru leyti	5	8,8	7,3
Að engu leyti	0	0,0	0,0
Fjöldi svara	57	100,0	
Tóku afstöðu	57	96,6	
Tóku ekki afstöðu	2	3,4	
Fjöldi svarenda	59	100,0	

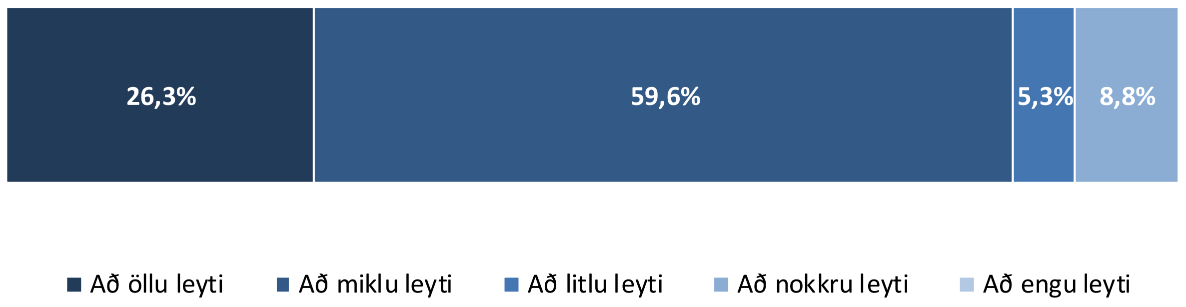

Sp. 4b. Uppfyllir sérfræðiþjónusta sveitarfélagsins að öllu, miklu, litlu, nokkru eða engu leyti ákvæði reglugerðar nr. 584/2010 á eftirfarandi sviðum: Snemmtækt mat á stöðu nemenda

	Fjöldi	%	+/-
Að öllu leyti	27	47,4	13,0
Að miklu leyti	29	50,9	13,0
Að litlu leyti	0	0,0	0,0
Að nokkru leyti	1	1,8	3,4
Að engu leyti	0	0,0	0,0
Fjöldi svara	57	100,0	
Tóku afstöðu	57	96,6	
Tóku ekki afstöðu	2	3,4	
Fjöldi svarenda	59	100,0	

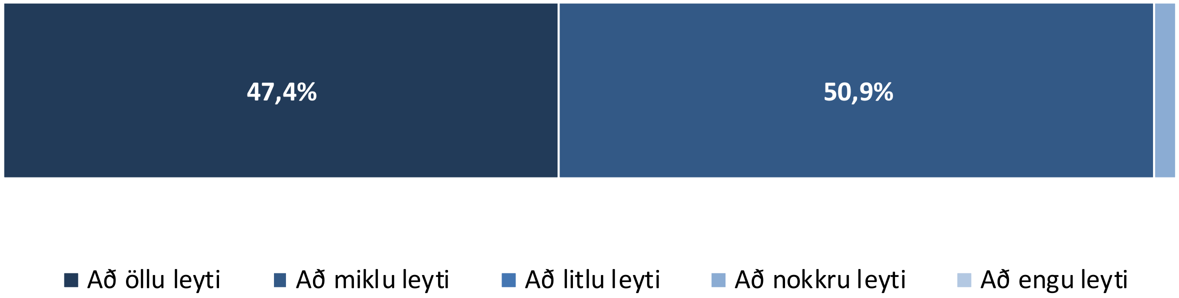

Sp. 4c. Uppfyllir sérfræðiþjónusta sveitarfélagsins að öllu, miklu, litlu, nokkru eða engu leyti ákvæði reglugerðar nr. 584/2010 á eftirfarandi sviðum: Ráðgjöf vegna námsvanda, félagslegs og sálræns vanda með áherslu á að nemendur fái kennslu og stuðning við hæfi í skólum án aðgreiningar

	Fjöldi	%	+/-
Að öllu leyti	25	43,9	12,9
Að miklu leyti	26	45,6	12,9
Að litlu leyti	2	3,5	4,8
Að nokkru leyti	4	7,0	6,6
Að engu leyti	0	0,0	0,0
Fjöldi svara	57	100,0	
Tóku afstöðu	57	96,6	
Tóku ekki afstöðu	2	3,4	
Fjöldi svarenda	59	100,0	

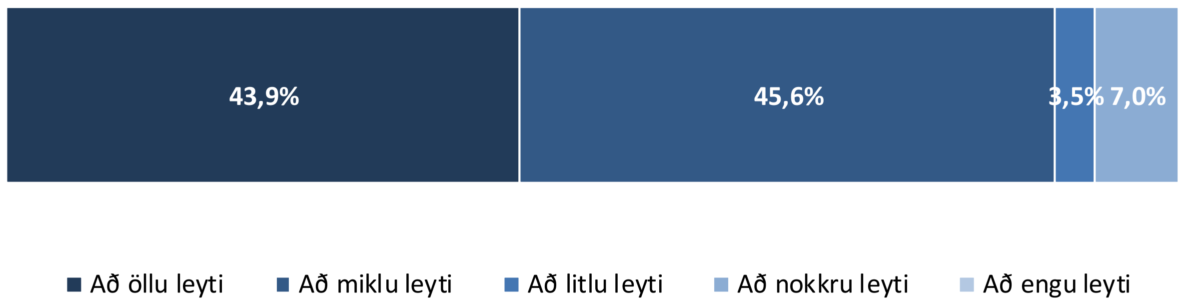

Sp. 4d. Uppfyllir sérfræðiþjónusta sveitarfélagsins að öllu, miklu, litlu, nokkru eða engu leyti ákvæði reglugerðar nr. 584/2010 á eftirfarandi sviðum: Mótast af heildarsýn á aðstæður og hagsmuni nemenda, óháð starfsstéttum sérfræðinga og hver veitir þjónustuna

	Fjöldi	%	+/-
Að öllu leyti	22	38,6	12,6
Að miklu leyti	28	49,1	13,0
Að litlu leyti	3	5,3	5,8
Að nokkru leyti	4	7,0	6,6
Að engu leyti	0	0,0	0,0
Fjöldi svara	57	100,0	
Tóku afstöðu	57	96,6	
Tóku ekki afstöðu	2	3,4	
Fjöldi svarenda	59	100,0	

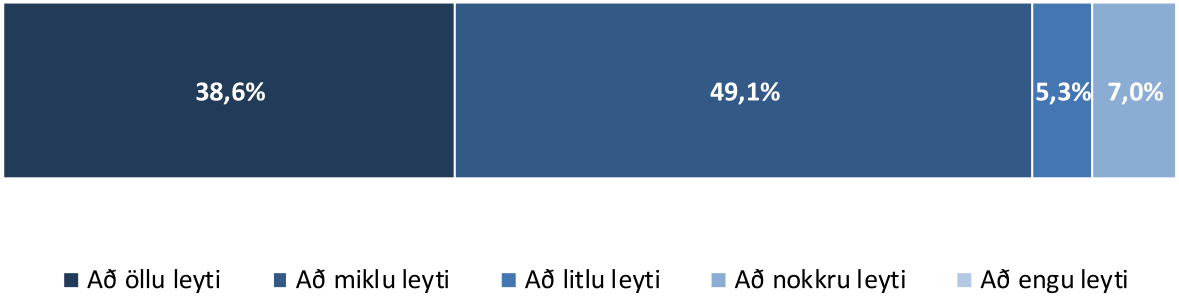

capacent GALLUP

Sp. 4e. Uppfyllir sérfræðiþjónusta sveitarfélagsins að öllu, miklu, litlu, nokkru eða engu leyti ákvæði reglugerðar nr. 584/2010 á eftirfarandi sviðum: Veitir fjölbreyttan stuðning við starfsemi og starfshætti í leik- og grunnskólum og starfsfólk þeirra

	Fjöldi	%	+/-
Að öllu leyti	15	26,3	11,4
Að miklu leyti	32	56,1	12,9
Að litlu leyti	5	8,8	7,3
Að nokkru leyti	4	7,0	6,6
Að engu leyti	1	1,8	3,4
Fjöldi svara	57	100,0	
Tóku afstöðu	57	96,6	
Tóku ekki afstöðu	2	3,4	
Fjöldi svarenda	59	100,0	

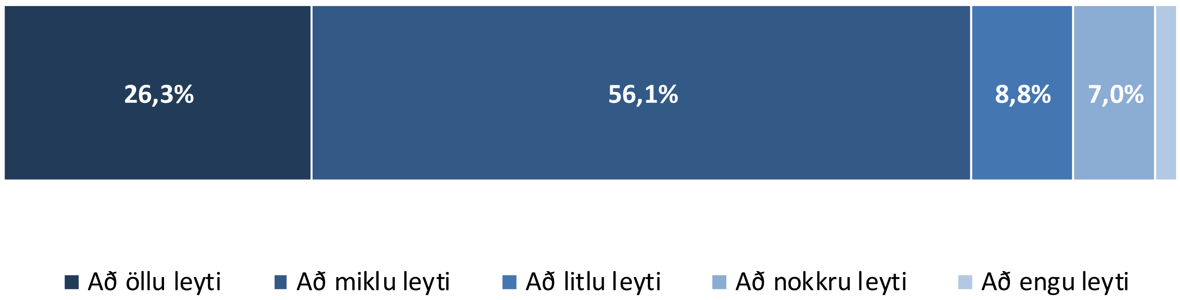

capacent GALLUP

Sp. 4f. Uppfyllir sérfræðiþjónusta sveitarfélagsins að öllu, miklu, litlu, nokkru eða engu leyti ákvæði reglugerðar nr. 584/2010 á eftirfarandi sviðum: Styður við foreldra með ráðgjöf og fræðslu

	Fjöldi	%	+/-
Að öllu leyti	15	26,3	11,4
Að miklu leyti	32	56,1	12,9
Að litlu leyti	4	7,0	6,6
Að nokkru leyti	6	10,5	8,0
Að engu leyti	0	0,0	0,0
Fjöldi svara	57	100,0	
Tóku afstöðu	57	96,6	
Tóku ekki afstöðu	2	3,4	
Fjöldi svarenda	59	100,0	

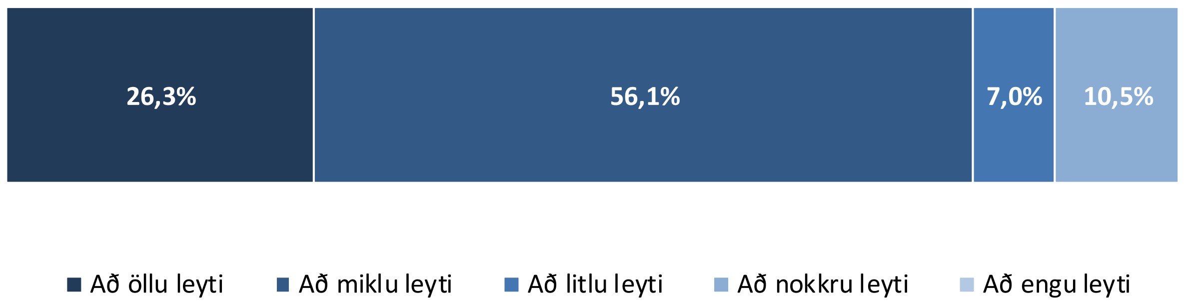

capacent GALLUP

Sp. 4g. Uppfyllir sérfræðiþjónusta sveitarfélagsins að öllu, miklu, litlu, nokkru eða engu leyti ákvæði reglugerðar nr. 584/2010 á eftirfarandi sviðum: Veitir túlkaþjónustu til að tryggja að upplýsingar/ráðgjöf nýtist foreldrum og nemendum

	Fjöldi	%	+/-
Að öllu leyti	17	29,8	11,9
Að miklu leyti	20	35,1	12,4
Að litlu leyti	9	15,8	9,5
Að nokkru leyti	5	8,8	7,3
Að engu leyti	6	10,5	8,0
Fjöldi svara	57	100,0	
Tóku afstöðu	57	96,6	
Tóku ekki afstöðu	2	3,4	
Fjöldi svarenda	59	100,0	

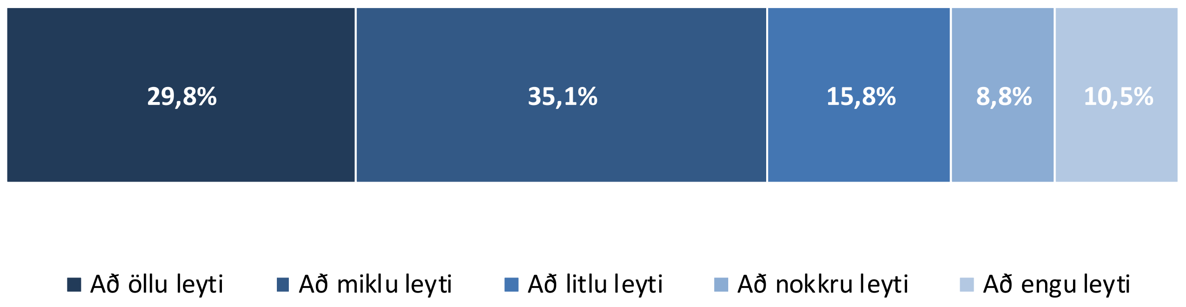

Sp. 4h. Uppfyllir sérfræðiþjónusta sveitarfélagsins að öllu, miklu, litlu, nokkru eða engu leyti ákvæði reglugerðar nr. 584/2010 á eftirfarandi sviðum: Tryggir tengsl leikskóla, grunnskóla og framhaldsskóla með samfellu og heildarsýn í skólastarfi að leiðarljósi

	Fjöldi	%	+/-
Að öllu leyti	21	36,8	12,5
Að miklu leyti	25	43,9	12,9
Að litlu leyti	4	7,0	6,6
Að nokkru leyti	4	7,0	6,6
Að engu leyti	3	5,3	5,8
Fjöldi svara	57	100,0	
Tóku afstöðu	57	96,6	
Tóku ekki afstöðu	2	3,4	
Fjöldi svarenda	59	100,0	

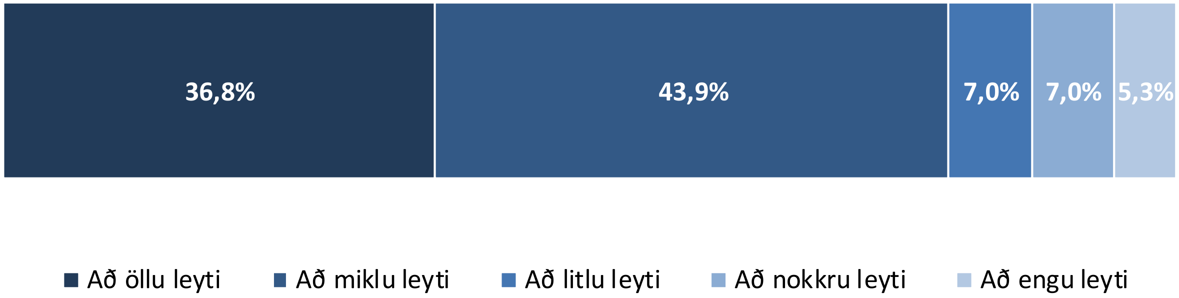

Sp. 5a. Hversu góða eða slæma telur þú samvinnu sérfræðiþjónustu sveitarfélagsins við greiningaraðila utan sveitarfélagsins?

	Fjöldi	%	+/-
Mjög góða (5)	28	50,0	13,1
Frekar góða (4)	20	35,7	12,5
Hvorki né (3)	8	14,3	9,2
Frekar slæma (2)	0	0,0	0,0
Mjög slæma (1)	0	0,0	0,0
Góða	48	85,7	9,2
Hvorki né	8	14,3	9,2
Slæma	0	0,0	0,0
Fjöldi svara	56	100,0	
Tóku afstöðu	56	94,9	
Á ekki við	1	1,7	
Tóku ekki afstöðu	2	3,4	
Fjöldi svarenda	59	100,0	
Meðaltal (1-5)	4,4		
Vikmörk ±	0,2		

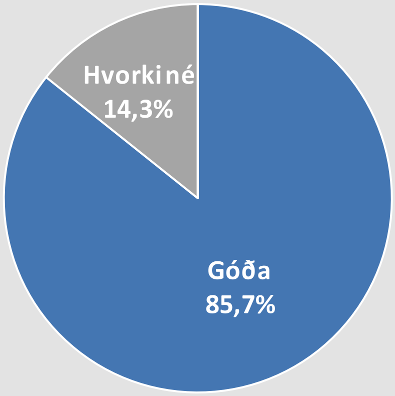

capacent GALLUP

Sp. 5b. Hversu góða eða slæma telur þú samvinnu sérfræðiþjónustu sveitarfélagsins við meðferðaraðila utan sveitarfélagsins?

	Fjöldi	%	+/-
Mjög góða (5)	19	35,8	12,9
Frekar góða (4)	23	43,4	13,3
Hvorki né (3)	9	17,0	10,1
Frekar slæma (2)	2	3,8	5,1
Mjög slæma (1)	0	0,0	0,0
Góða	42	79,2	10,9
Hvorki né	9	17,0	10,1
Slæma	2	3,8	5,1
Fjöldi svara	53	100,0	
Tóku afstöðu	53	89,8	
Á ekki við	4	6,8	
Tóku ekki afstöðu	2	3,4	
Fjöldi svarenda	59	100,0	
Meðaltal (1-5)	4,1		
Vikmörk ±	0,2		

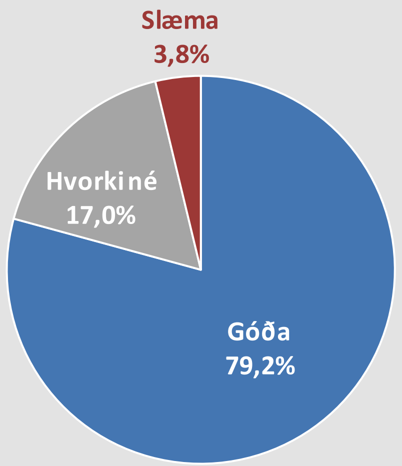

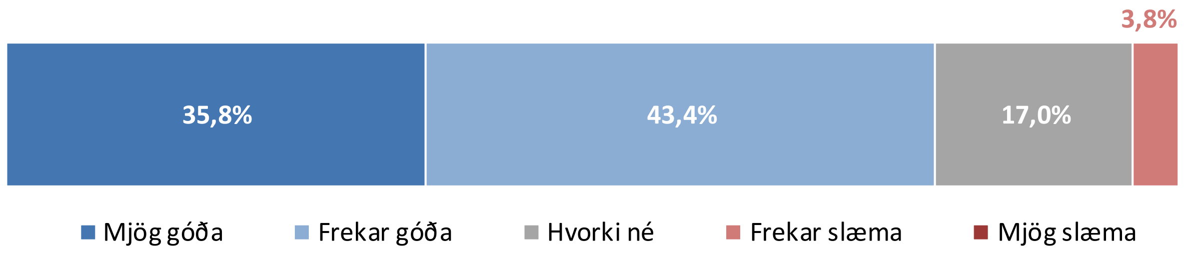

capacent GALLUP

Sp. 5c. Hversu góða eða slæma telur þú samvinnu sérfræðiþjónustu sveitarfélagsins við barnaverndaryfirvöld innan sveitarfélagsins?

	Fjöldi	%	+/-
Mjög góða (5)	35	63,6	12,7
Frekar góða (4)	14	25,5	11,5
Hvorki né (3)	4	7,3	6,9
Frekar slæma (2)	2	3,6	4,9
Mjög slæma (1)	0	0,0	0,0
Góða	49	89,1	8,2
Hvorki né	4	7,3	6,9
Slæma	2	3,6	4,9
Fjöldi svara	55	100,0	
Tóku afstöðu	55	93,2	
Á ekki við	2	3,4	
Tóku ekki afstöðu	2	3,4	
Fjöldi svarenda	59	100,0	
Meðaltal (1-5)	4,5		
Vikmörk ±	0,2		

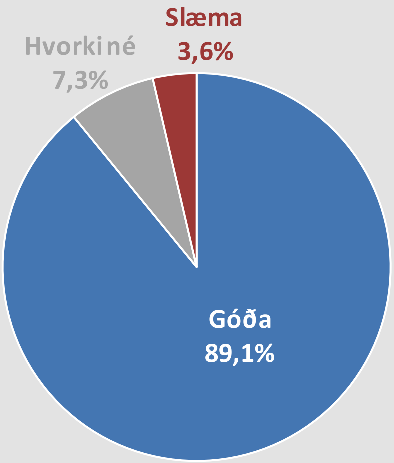

capacent GALLUP

Sp. 5d. Hversu góða eða slæma telur þú samvinnu sérfræðiþjónustu sveitarfélagsins við félagsþjónustu innan sveitarfélagsins?

	Fjöldi	%	+/-
Mjög góða (5)	34	60,7	12,8
Frekar góða (4)	17	30,4	12,0
Hvorki né (3)	4	7,1	6,7
Frekar slæma (2)	1	1,8	3,5
Mjög slæma (1)	0	0,0	0,0
Góða	51	91,1	7,5
Hvorki né	4	7,1	6,7
Slæma	1	1,8	3,5
Fjöldi svara	56	100,0	
Tóku afstöðu	56	94,9	
Á ekki við	1	1,7	
Tóku ekki afstöðu	2	3,4	
Fjöldi svarenda	59	100,0	
Meðaltal (1-5)	4,5		
Vikmörk ±	0,2		

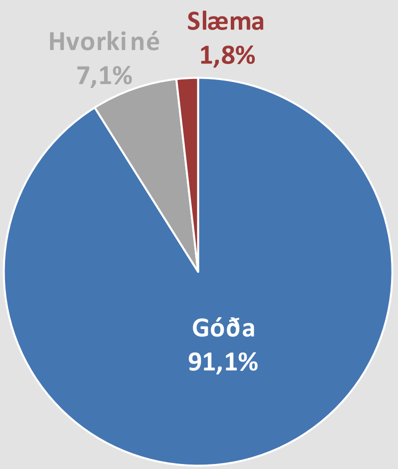

Sp. 5e. Hversu góða eða slæma telur þú samvinnu sérfræðiþjónustu sveitarfélagsins við heilbrigðisþjónustu innan sveitarfélagsins?

	Fjöldi	%	+/-
Mjög góða (5)	25	45,5	13,2
Frekar góða (4)	22	40,0	12,9
Hvorki né (3)	8	14,5	9,3
Frekar slæma (2)	0	0,0	0,0
Mjög slæma (1)	0	0,0	0,0
Góða	47	85,5	9,3
Hvorki né	8	14,5	9,3
Slæma	0	0,0	0,0
Fjöldi svara	55	100,0	
Tóku afstöðu	55	93,2	
Á ekki við	2	3,4	
Tóku ekki afstöðu	2	3,4	
Fjöldi svarenda	59	100,0	
Meðaltal (1-5)	4,3		
Vikmörk ±	0,2		

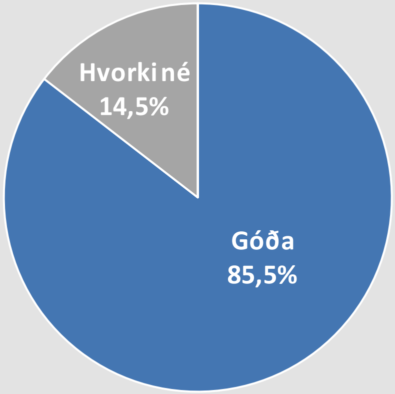

Sp. 6. Hvernig er upplýsingum um stöðu nemenda með sérþarfir í grunnskóla miðlað til framhaldsskóla?

	Fjöldi	%	+/-
Skrifleg gögn	45	78,9	10,6
Fundir	36	63,2	12,5
Með öðrum hætti	13	22,8	10,9
Fjöldi svara	94		
Tóku afstöðu	57	96,6	
Tóku ekki afstöðu	2	3,4	
Fjöldi svarenda	59	100,0	

Í þessari spurningu mátti nefna fleiri en einn svarmöguleika. Hlutfallstölur eru því reiknaðar eftir fjölda þeirra sem tóku afstöðu en ekki fjölda svara.

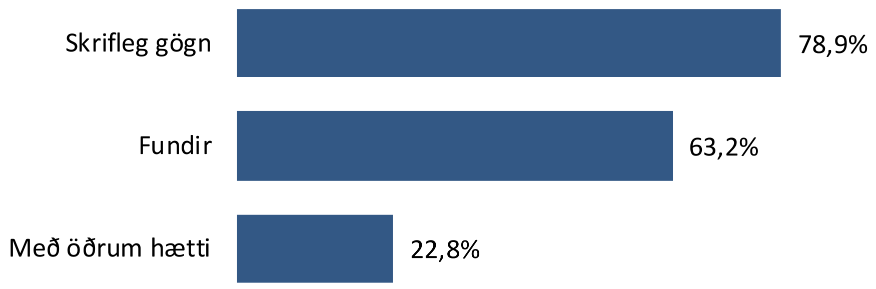

Það sem var nefnt í „Með öðrum hætti“:

- Beint frá skólunum.
- Eftirfylgd á vegum viðkomandi grunnskóla (tilfærsluáætlun).
- Ekki er heimilt að senda inn upplýsingar um nemendur í framhaldsskóla nema með leyfi foreldra eða forráðamanna.
- Fer eftir því hversu miklar sérþarfir er um að ræða.
- Formtæku samstarfi námsráðgjafa framhaldsskólans og grunnskóla umsækjanda.
- Fulltrúi skóla miðlar upplýsingum til þess skóla sem tekur við nemandanum.
- Með heimsóknum og kynningum.
- Samtöl við viðkomandi skóla ef þess gerist þörf.
- Starfsmaður sem starfar á báðum stöðum miðlar upplýsingar.
- Unglingaráðgjafi og kennsluráðgjafi fylgja einstökum málum eftir. Náms- og starfsráðgjafi einnig í tengslum við framhaldsskólana.
- Upplýsingar í gegnum síma við námsráðgjafa eða umsjónarkennara.
- Veit ekki.
- Veit ekki. Skólaskrifstofa annast.

Sp. 7. Hefur sérfræðiþjónusta sveitarfélagsins tekið að sér aukið hlutverk eftir gildistöku reglugerðar nr. 584/2010 vegna einhvers af eftirfarandi?

	Fjöldi	%	+/-
Meðferða af einhverju tagi vegna nemenda á grunnskólastigi	23	43,4	13,3
Greiningar	21	39,6	13,2
Þjónustu við annað sveitarfélag skv. samningi	7	13,2	9,1
Þjónustu við framhaldsskóla skv. samningi við framhaldsskóla	4	7,5	7,1
Annað	6	11,3	8,5
Nei	14	26,4	11,9
Fjöldi svara	75		
Tóku afstöðu	53	89,8	
Tóku ekki afstöðu	6	10,2	
Fjöldi svarenda	59	100,0	

Í þessari spurningu mátti nefna fleiri en einn svarmöguleika. Hlutfallstölur eru því reiknaðar eftir fjölda þeirra sem tóku afstöðu en ekki fjölda svara.

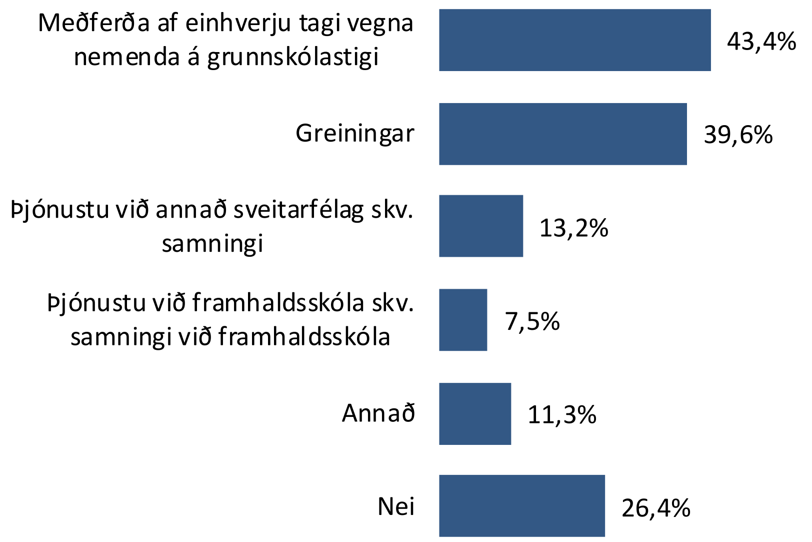

capacent GALLUP

Sp. 7. Hefur sérfræðiþjónusta sveitarfélagsins tekið að sér aukið hlutverk eftir gildistöku reglugerðar nr. 584/2010 vegna einhvers af eftirfarandi?

Það sem var nefnt í „Annað“:

- Á ekki við.
- Eftirfylgni og teymisfundir hvers konar hafa aukist.
- Eftirfylgni við framkvæmd sérfræðiþjónustunnar og árangur hennar.
- Eitt tilfelli um samstarf milli sveitarfélaga.
- Ekkert af þessu á við.
- Ekki aukið hlutverk.
- Ekki kunnugt um slíkt.
- Ekki tekið að sér aukið hlutverk.
- Engar breytingar.
- Engar stórar breytingar.
- Engin aukning.
- Hún er óbreytt.
- Veit ekki (nefnt af 2).
- Námsráðgjöf.
- Nei (nefnt af 2).
- Nei hefur ekki tekið að sér aukið hlutverk.
- Samstarfssamningur Langanesbyggðar við Norðurþing hefur ekki breyst á þessum tíma.
- Við vorum að sinna framhaldsskólum fyrir gildistöku reglugerðarinnar.
- Þjónustu við einkarekna grunnskóla.

Sp. 8. Hvaða menntun hefur starfsfólk sérfræðiþjónustu sveitarfélagsins og hversu margt er það?

	Fjöldi
Sálfræðingur	274
Kennari - leik- og/eða grunnskólastig	249
Talmeinafræðingur	99
Sérkennari - leik- og/eða grunnskólastig	73
Þroskaþjálfi	49
Kennsluráðgjafi	47
Félagsráðgjafi	36
Iðjuþjálfi	33
Námsráðgjafi	24
Önnur menntun	32
Fjöldi svara	916
Tóku afstöðu	44
Tóku ekki afstöðu	15
Fjöldi svarenda	59

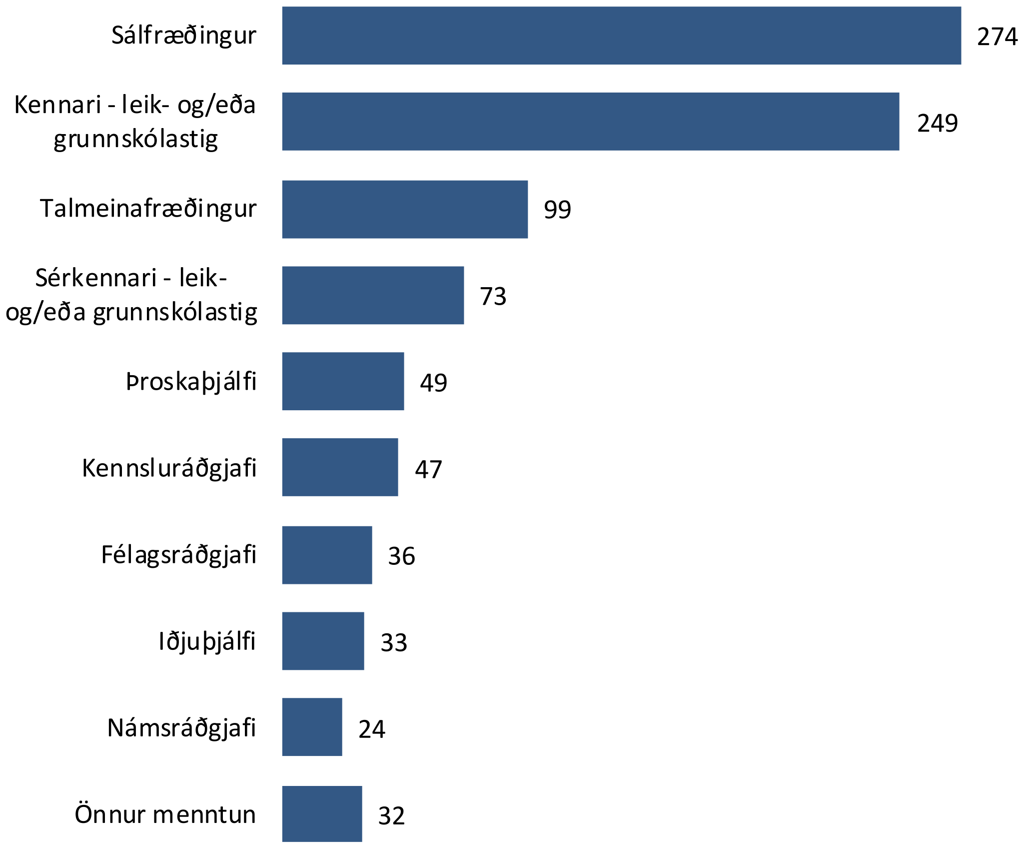

Sp. 9. Með hvaða hætti veitir sérfræðiþjónusta sveitarfélagsins stuðning við starfsfólk skóla?

	Fjöldi	%	+/-
Ráðgjöf vegna náms nemenda með sérþarfir	51	92,7	6,9
Ráðgjöf þegar óskað er eftir því	50	90,9	7,6
Ráðgjöf í kjölfar greiningar (að frumkvæði	48	87,3	8,8
Ráðgjöf vegna kennslu og umönnunar nemenda	47	85,5	9,3
Fræðslufundir/námskeið fyrir starfsfólk	47	85,5	9,3
Ráðgjöf vegna starfshátta skóla	39	70,9	12,0
Almenn kennsluráðgjöf	38	69,1	12,2
Ráðgjöf vegna nýbreytni- og þróunarstarfa	34	61,8	12,8
Ráðgjöf vegna starfsumhverfis	28	50,9	13,2
Með öðrum hætti	12	21,8	10,9
Fjöldi svara	394		
Tóku afstöðu	55	93,2	
Tóku ekki afstöðu	4	6,8	
Fjöldi svarenda	59	100,0	

Í þessari spurningu mátti nefna fleiri en einn svarmöguleika. Hlutfallstölur eru því reiknaðar eftir fjölda þeirra sem tóku afstöðu en ekki fjölda svara.

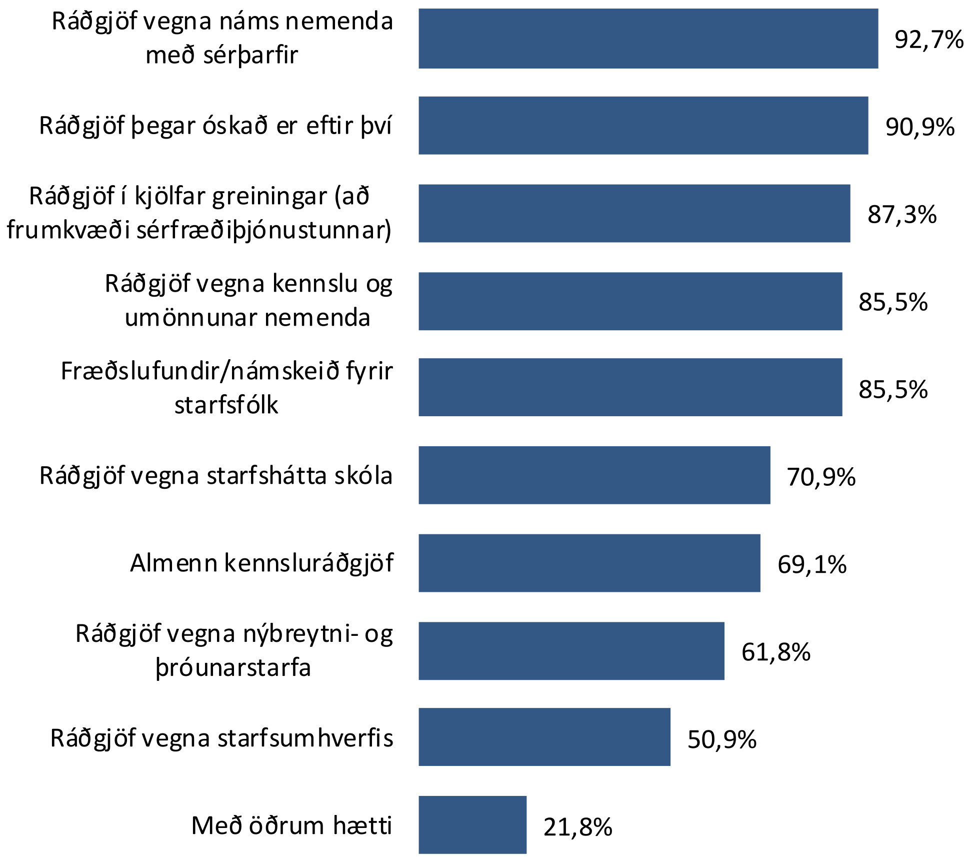

Sp. 10. Hversu langur biðtími er að meðaltali eftir greiningu á vegum sérfræðiþjónustu sveitarfélagsins?

	Fjöldi	%	+/-
Enginn biðtími	7	12,7	8,8
1-3 vikur	17	30,9	12,2
1 til 3 mánuður	24	43,6	13,1
4 til 6 mánuðir	7	12,7	8,8
7 til 12 mánuðir	0	0,0	0,0
Meira en eitt ár	0	0,0	0,0
Fjöldi svara	55	100,0	
Tóku afstöðu	55	93,2	
Tóku ekki afstöðu	4	6,8	
Fjöldi svarenda	59	100,0	

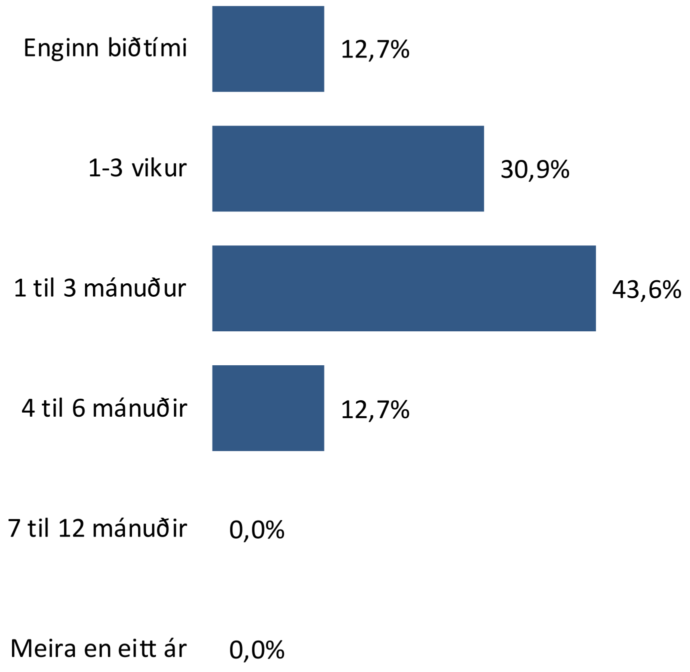

capacent GALLUP

Sp. 11. Hversu langur biðtími er að meðaltali eftir ráðgjöf á vegum sérfræðiþjónustu sveitarfélagsins?

	Fjöldi	%	+/-
Enginn biðtími	10	18,2	10,2
1-3 vikur	24	43,6	13,1
1 til 3 mánuður	19	34,5	12,6
4 til 6 mánuðir	2	3,6	4,9
7 til 12 mánuðir	0	0,0	0,0
Meira en eitt ár	0	0,0	0,0
Fjöldi svara	55	100,0	
Tóku afstöðu	55	93,2	
Tóku ekki afstöðu	4	6,8	
Fjöldi svarenda	59	100,0	

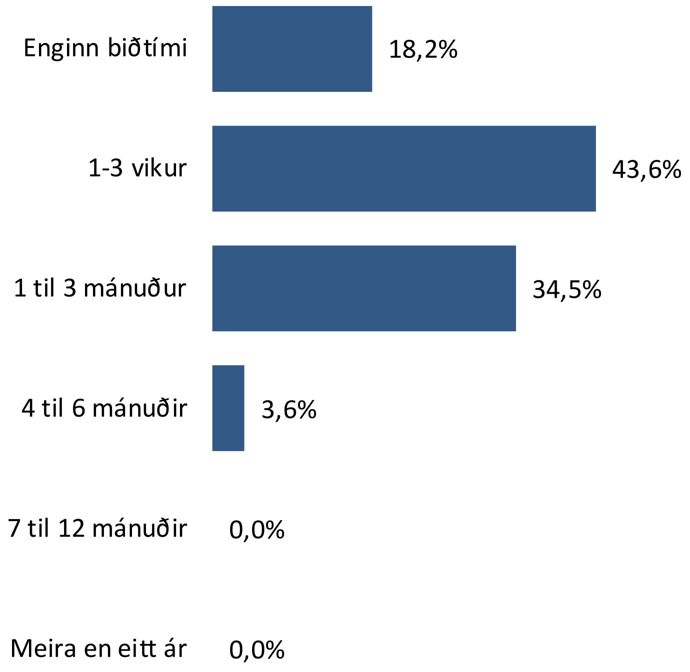

Sp. 12. Hver metur þörf nemanda í leik- og grunnskólum fyrir stuðning?

	Fjöldi	%	+/-
Kennari	41	74,5	11,5
Sérkennari	43	78,2	10,9
Skólastjóri	45	81,8	10,2
Sérfræðiþjónusta	44	80,0	10,6
Aðrir	6	10,9	8,2
Fjöldi svara	179		
Tóku afstöðu	55	93,2	
Tóku ekki afstöðu	4	6,8	
Fjöldi svarenda	59	100,0	

Í þessari spurningu mátti nefna fleiri en einn svarmöguleika. Hlutfallstölur eru því reiknaðar eftir fjölda þeirra sem tóku afstöðu en ekki fjölda svara.

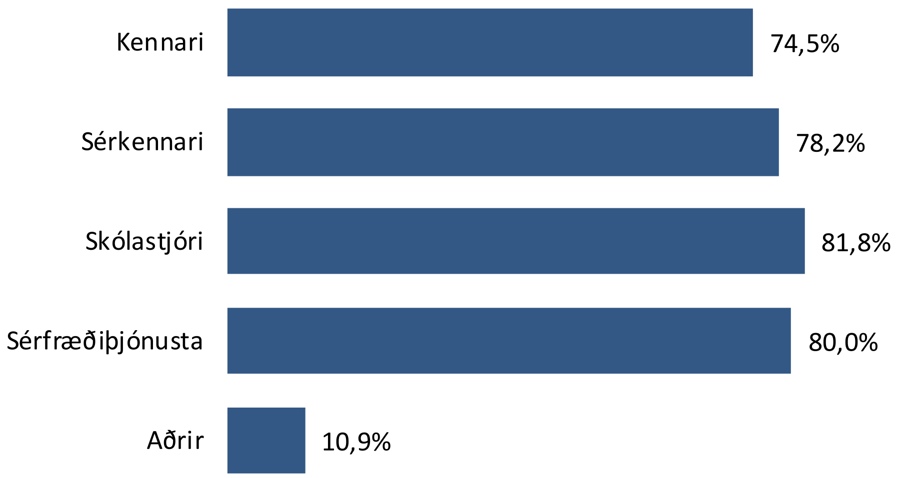

Sp. 13. Hvernig er eftirfylgni háttað með niðurstöðum skimunar sem fram fer á vegum sérfræðiþjónustu sveitarfélagsins?

- Athugið að sveitarfélagið er ekki með skólaskrifstofu. Við erum með aðkeypta þjónustu sálfræðings og talmeinafræðings. Sérkennari skólans sér að mestu leyti um greiningar og fylgir þeim eftir með fundum og gerð einstaklingsnámskrár í samvinnu við kennnara og foreldra.
- Á skilafundum með foreldrum, kennurum og stjórnendum.
- Börn eru greind í viðkomandi skóla. Þar sem ekki er til staðar sérfræðingur í skóla er málum vísað til sérfræðiþjónustu.
- Ef sú niðurstaða leiðir til þess að barnið þarfnist aðstoðar, þá er því fylgt eftir með aðstoð og sérsniðin eftir þörfum barnsins.
- Eftirfylgd á samstarfsfundum og í teymum.
- Eftirfylgd með greiningum fer fram með m.a. teymisfundum og endurmati eftir þörfum. Eftirfylgd vegna skimana er ekki til staðar.
- Eftirfylgni á vegum skóla og kennsluráðgjafa.
- Eftirfylgni er unnin af sérfræðingum á skóladeild ásamt sérkennslustjórum í leikskólum og deildarstjórum sérkennslu í grunnskólum.
- Eftirfylgni fer fram í skólunum, fundi skimunaraðila með sérkennara eða á teymisfundum með skimunaraðilum og foreldrum ef við á. Í framhaldi af skimun getur farið fram greining og þjónusta metin í framhaldi greiningar.
- Farið yfir árangur eftir ákveðinn tíma og ef ástæða þykir til er fundað með starfsfólki og foreldrum, eftir atvikum, reglulega.
- Farið yfir niðurstöður skimunar með umsjónarkennurum, sérkennurum, skólastjórnendum, foreldrum (eftir stöðu máls) og öðrum stuðningsaðilum í skólanum.
- Farið yfir stöðuna með viðkomandi kennurum og sérkennsla eða stuðningur í kjölfarið. Samráðsteymi leikskóla fer yfir öll mál og metur.
- Fer eftir eðli máls. Ef skimun leiðir í ljós að frekari greiningar sé þörf er það gert. Sum mál fara fyrir nemendaverndarráð í grunnskóla.
- Formlegur skilafundur með þeim kennurum sem við á.
- Fundað í nemendaverndarráði.
- Greiningaraðili gefur kennurum/sérkennara nákvæma útlistun á því sem hægt er að gera með viðkomandi og hvernig hægt er að aðlaga námsefni svo eitthvað sér nefnt. Einnig eru sett upp teymi í einstaka tilfellum þar sem fylgt er eftir gangi mála.
- Í höndum sérkennara.
- Kennarar fylgja málinu eftir.
- Komi fram frávik í skimun er nemanda beint í tilhlýðilegar greiningar.
- Með viðtölum.
- Mikil.
- Niðurstöðum skimunar er fylgt eftir með samráði milli kennara / starfsfólks og sérfræðinga. Kennarar hafa vikulegan aðgang að sálfræðingi og geta því leitað ráða um gerð, framkvæmd og endurskoðun einstaklingsnámskráa.

Sp. 13. Hvernig er eftirfylgni háttað með niðurstöðum skimunar sem fram fer á vegum sérfræðiþjónustu sveitarfélagsins?

- Niðurstöðum skimunar er skilað til kennara af kennsluráðgjöfum. Á fundum með kennurum er rætt hvað sé til ráða fyrir nemendur sem virðist þurfa að sinna sérstaklega. Eftirfylgdarfundir eftir þörfum.
- Ráðgjafi kynnir niðurstöður skimunar og veitir ráðgjöf. Sé um veruleg frávik að ræða er gerð áætlun um eftirfylgni og endurmat og henni fylgt eftir af hálfu viðkomandi ráðgjafa.
- Reglulegir skilafundir með kennara, foreldrum, deildarstjórum skólastofnana, kennslu- og námsráðgjafa, fulltrúum skólaþjónustu og greiningaraðila: Reglulegt mat á framvindu settra markmiða á grundvelli skimunarmatsniðurstöðu; ný markmið og leiðir sett við lok hvers „skilafundar“ og eða „teymisfundar“. Þess er gætt að slíkt mat nái milli skólaára en ekki einungis innan hvers skólaárs.
- Reglulegir teymisfundir.
- Reynt að koma til móts við þarfir nemenda svo sem unnt er.
- Samstarf og fundir allra aðila viðkomandi stofnunar sem koma að málinu.
- Sérfræðingar eru með mikla viðveru í viðkomandi stofnunm, sitja í teymum í þyngri málum eða öðrum sérfræðingum s.s. starfsmönnum félagsþjónustu falið að sitja í teymum. Sérkennslustjórar og deildarstjórar sérkennslu í leik- og grunnskólum hafa einnig þetta hlutverk. Ekki hefur verið aukið við starfsfólk sérfræðiþjónustu þrátt fyrir auknar kröfur reglugerðar og laga.
- Sérfræðingur skilar niðurstöðum á fundi og með skýrslu til skóla. Ef upp koma frávik hjá nemendum er þeim nemendum boðið upp á frekari greiningar.
- Sérfræðiþjónusta og félagsþjónusta funda um hvert mál og fylgja því eftir.
- Sérfræðiþjónusta er keypt frá Ísafjarðarbæ nema þegar um er að ræða stærri tilfelli eins og t.d. einhverfa eða eitthvað slíkt þá er keypt þjónusta af Greiningastöð ríkisins eða BUGL, þá er biðtíminn mun lengri. Niðurstöðum þaðan er fylgt eftir með sameiginlegum fundi allra aðila sem koma að málinu, en frá Ísafirði eru það viðkomandi greinandi, foreldrar og kennarar sem koma að nemandanum.
- Sérkennslu og einstaklingsnámskrá. Sérúrræði við próftöku. Endurskimun og greiningar.
- Sértækri sérkennslu og einstaklings miðaðri námskrá og þjálfun.
- Skilafundir.
- Skilafundir og teymisfundir þegar á þarf að halda.
- Skilafundir til foreldra. Skilafundir til skóla með foreldrum. Teymisfundir innan skóla. Þjónustuteymi innan skóla með félagsþjónustu, sérfræðiþjónustu, kennurum og/eða sérkennurum, foreldrum og deildastjóra, þroskaþjálfa eftir eðli máls.
- Skimanir eru í dag á ábyrgð einstakra skóla. Þetta er til skoðunar hjá sérfræðiþjónustu skólaskrifstofu.

Sp. 13. Hvernig er eftirfylgni háttað með niðurstöðum skimunar sem fram fer á vegum sérfræðiþjónustu sveitarfélagsins?

- Skimanir eru vegvísar. Ef frávik eru í skimun er það skoðað nánar. Foreldrar og starfsmenn skóla ákveða sameiginlega næstu skref.
- Skimanir fara fram inn í skólunum og kennarar og sérkennslustjórar fara yfir þær og gera þær ráðstafanir sem þarf.
- Skimun í kjölfar tilvísana er samkvæmt skilgreindur verklagi. Sálfræðingur fylgir máli eftir með samskiptum við kennara og foreldra.
- Skimun í leikskóla - málþroski - úrvinnsla niðurstöðu unnin í samráði við leikskóla, frekari greiningarþörf er vísað til sérfræðiþjónustu. Skimun í grunnskóla/yngsta stig. Úrvinnsla unnin af grunnskóla, grunur um frekari þörf á greiningum eða sérkennslu í kjölfar málfarsskimana eða annarra skimana. Máli vísað til sérfræðiþjónustu af grunnskóla ef þurfa þykir. Skimun á unglingastigi vegna líðan og þunglyndis. Úrvinnsla unnin af sérfræðiþjónustu. Í kjölfar boðið upp á námskeið og meðferð.
- Skólastjóri og kennarar í samráði við sérfræðinga.
- Skólastjóri sem er sérkennari sér um skimanir og ber ábyrgð á að þjónusta sé veitt samkvæmt þeim
- Teymisfundir með málsaðilum, meðferðaráætlun.
- Teymisvinna kennara og sérfræðiþjónustu.
- Unnið eftir niðurstöðum. Átak t.d. í lestri og fleira.
- Unnið er samkvæmt tillögum sérfræðiþjónustu.
- Unnið úr henni á viðkomandi starfstöð.
- Það fara ekki fram beinar skimanir á vegum sérfræðiþjónustu, það er gert í skólanum. Hins vegar eru niðurstöður ræddar á samráðsfundum og brugðist við ef ástæða þykir til.
- Það er fundað í kjölfar hverrar skimunar með umsjónarkennara, sérkennara og skólastjórum. Bornar eru saman niðurstöður á milli fyrirlagna og eða ára eftir því sem við á. Bregði nemendur mikið út af norminu eru þeir sendir til frekari greiningar.
- Þeir nemendur sem eru með frávik fá einstaklingsáætlun sem að jafnaði er fylgt er eftir með teymisvinnu.
- Þetta er allt í höndum skóalsatjórnenda - og fræðslunefndar.

Sp. 14. Hefur sveitarfélagið sett sér verklagsreglur um meðferð beiðna um greiningu og ráðgjöf?

	Fjöldi	%	+/-
Já	39	70,9	12,0
Nei	16	29,1	12,0
Fjöldi svara	55	100,0	
Tóku afstöðu	55	93,2	
Tóku ekki afstöðu	4	6,8	
Fjöldi svarenda	59	100,0	

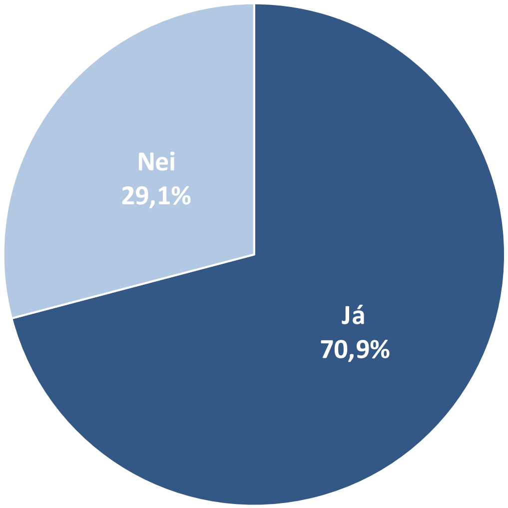

Sp. 15. Hvers vegna hefur sveitarfélagið ekki sett sér verklagsreglur um meðferð beiðna um greiningu og ráðgjöf?

Þeir sem hafa ekki sett sér verklagsreglur um meðferð beiðna um greiningu og ráðgjöf (sp. 14) voru spurðir þessarar spurningar.

- Allar beiðnir fara beint til Skólaskrifstofu Austurlands.
- Ekki talin þörf á því.
- Er í ákveðnum farvegi í leik- og grunnskólum sem gagnast hefur hingað til.
- Er í vinnslu (nefnt af 3).
- Hefur ekki verið talin þörf á því.
- Lítið sveitarfélag boðleiðir stuttar.
- Skólinn sér um þetta.
- Sveitarfélagið er mjög fámennt og hvert tilfelli er metið þegar og ef til þess kemur.
- Sveitarfélagið er í samstarfi við Stykkishólm með leik- og grunnskóla, rekstur íþróttahúss og tónlistarskóla, og fylgir Helgafellssveit þeim reglum sem Stykkishólmur er með.
- Sveitarfélagið sem slíkt hefur ekki gert það en fyrir liggja ákveðnar verklagsreglur í skólanum sem farið er eftir.
- Verklagsreglurnar eru í vinnslu.
- Þjónustan er keypt af öðru sveitarfélagi.
- Þær verklagsreglur sem farið er eftir í okkar tilfelli eru settar fram af þeim þjónustuaðila sem sér um greiningar og ráðgjöf.

Sp. 16. Eru verkferlar skóla vegna sérfræðiþjónustu við nemendur aðgengilegir foreldrum?

	Fjöldi	%	+/-
Já	41	74,5	11,5
Nei	14	25,5	11,5
Fjöldi svara	55	100,0	
Tóku afstöðu	55	93,2	
Tóku ekki afstöðu	4	6,8	
Fjöldi svarenda	59	100,0	

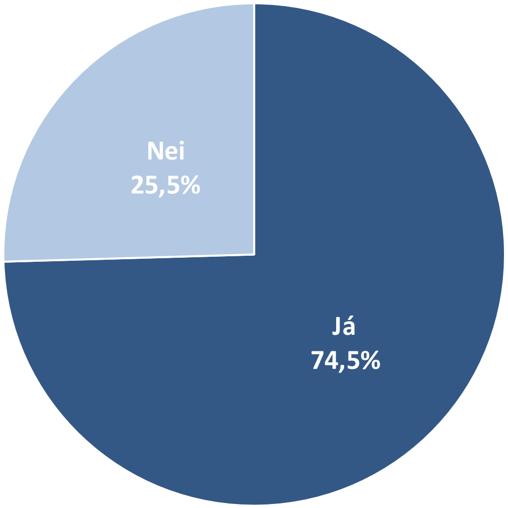

Sp. 17. Eru verkferlar vegna sérfræðiþjónustu við nemendur aðgengilegir kennurum?

	Fjöldi	%	+/-
Já	53	96,4	4,9
Nei	2	3,6	4,9
Fjöldi svara	55	100,0	
Tóku afstöðu	55	93,2	
Tóku ekki afstöðu	4	6,8	
Fjöldi svarenda	59	100,0	

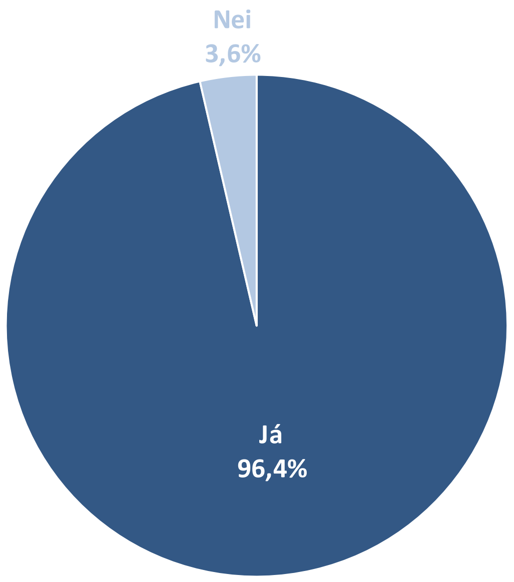

capacent GALLUP

Sp. 18. Hvernig er eftirfylgni og mati á árangri úrræða eftir athugun og greiningu háttað?

	Fjöldi	%	+/-
Viðtöl við kennara	50	90,9	7,6
Viðtöl við foreldra	48	87,3	8,8
Endurtekið mat á stöðu nemenda	47	85,5	9,3
Viðtöl við skólastjóra	36	65,5	12,6
Vettvangsathuganir	24	43,6	13,1
Á annan hátt	7	12,7	8,8
Fjöldi svara	212		
Tóku afstöðu	55	93,2	
Tóku ekki afstöðu	4	6,8	
Fjöldi svarenda	59	100,0	

Í þessari spurningu mátti nefna fleiri en einn svarmöguleika. Hlutfallstölur eru því reiknaðar eftir fjölda þeirra sem tóku afstöðu en ekki fjölda svara.

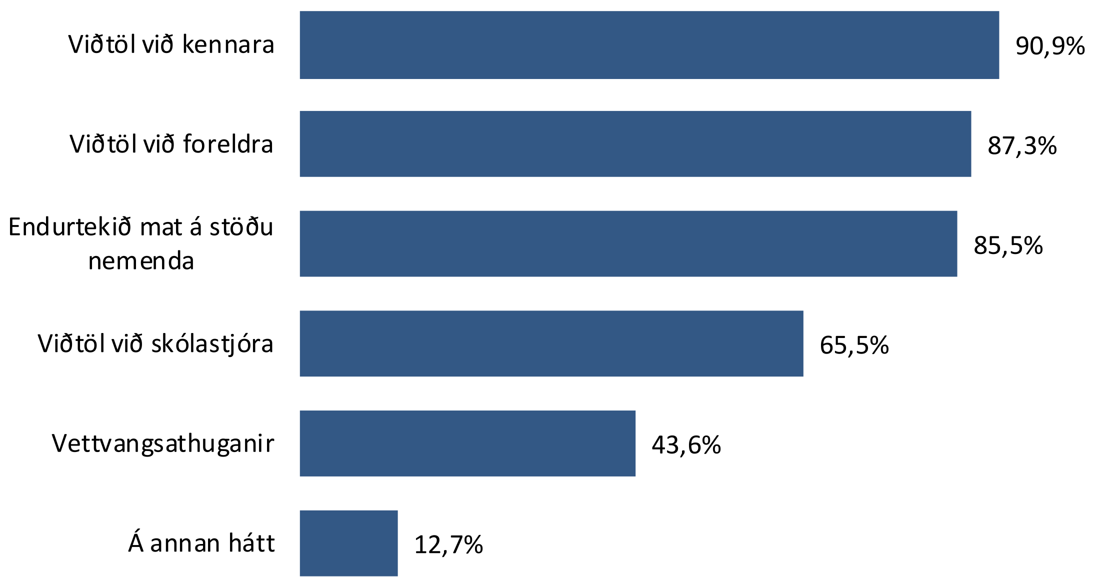

Sp. 19. Veitir sérfræðiþjónusta sveitarfélagsins eftirfarandi aðilum ráðgjöf og fræðslu?

	Fjöldi	%	+/-
Foreldrum	53	100,0	0,0
Foreldrafélögum	23	43,4	13,3
Foreldra-/Skólaráðum	15	28,3	12,1
Fjöldi svara	91		
Tóku afstöðu	53	89,8	
Tóku ekki afstöðu	6	10,2	
Fjöldi svarenda	59	100,0	

Í þessari spurningu mátti nefna fleiri en einn svarmöguleika. Hlutfallstölur eru því reiknaðar eftir fjölda þeirra sem tóku afstöðu en ekki fjölda svara.

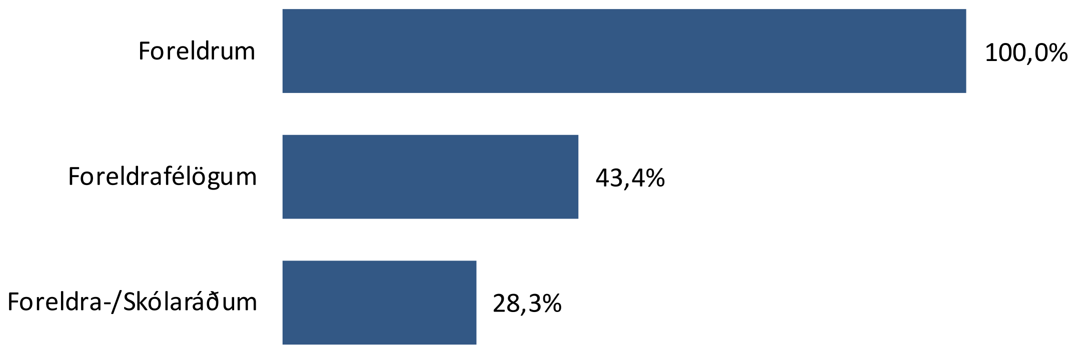

Sp. 20. Hefur verið stofnað teymi í leikskóla/leikskólum sveitarfélagsins til að stuðla að samvinnu þeirra aðila í sérfræðiþjónustu sem sjá um málefni einstakra barna?

	Fjöldi	%	+/-
Í öllum skólum sveitarfélagsins	39	72,2	11,9
Í flestum skólum sveitarfélagsins	3	5,6	6,1
Í nokkrum skólum sveitarfélagins	1	1,9	3,6
Nei	11	20,4	10,7
Fjöldi svara	54	100,0	
Tóku afstöðu	54	91,5	
Tóku ekki afstöðu	5	8,5	
Fjöldi svarenda	59	100,0	

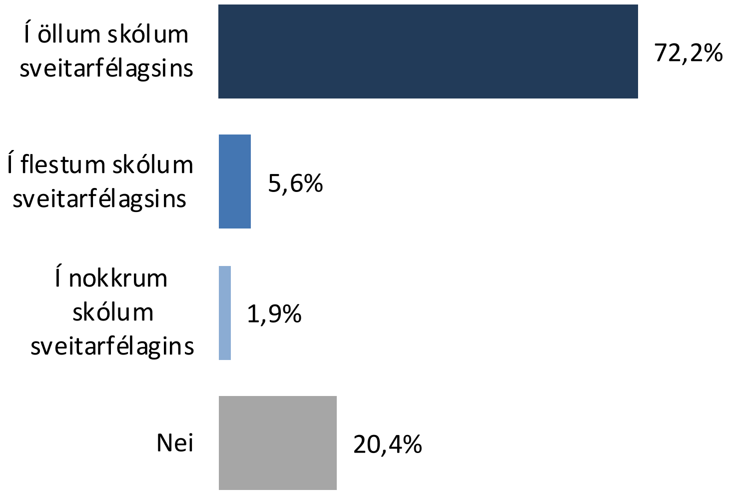

Þeir sem nefndu svarmöguleikana í flestum eða nokkrum skólum sveitarfélagsins voru beðnir um að nefna hlutföll þeirra skóla.

„Í flestum skólum sveitarfélagsins“:

- Ég starfa í grunnskóla og get því ekki svarað þessu.
- Í öllum nema einum.
- Þar sem það hefur átt við.

„Í nokkrum skólum sveitarfélagsins“:

- 1/3.

Sp. 21. Hefur verið stofnað nemendaverndarráð í grunnskóla/grunnskólum sveitarfélagsins?

	Fjöldi	%	+/-
Í öllum skólum sveitarfélagsins	47	87,0	9,0
Í flestum skólum sveitarfélagsins	1	1,9	3,6
Í nokkrum skólum sveitarfélagins	1	1,9	3,6
Nei	5	9,3	7,7
Fjöldi svara	54	100,0	
Tóku afstöðu	54	91,5	
Tóku ekki afstöðu	5	8,5	
Fjöldi svarenda	59	100,0	

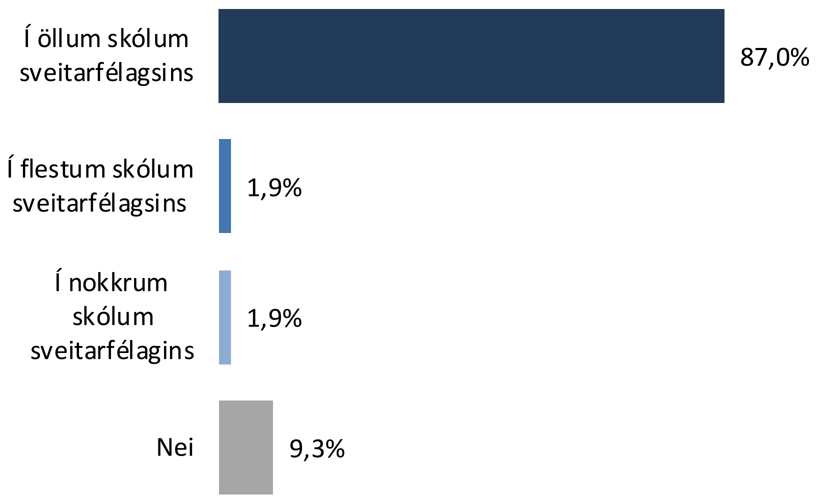

Þeir sem nefndu svarmöguleikana í flestum eða nokkrum skólum sveitarfélagsins voru beðnir um að nefna hlutföll þeirra skóla.

„Í flestum skólum sveitarfélagsins“:

- Ég get bara svarað fyrir minn skóla og þar er nemendaverndarráð.

„Í nokkrum skólum sveitarfélagsins“:

- 1/2.

Sp. 22. Hefur nemendaverndarráð sett sér starfs- og verklagsreglur?

	Fjöldi	%	+/-
Í öllum skólum sveitarfélagsins	43	87,8	9,2
Í flestum skólum sveitarfélagsins	1	2,0	4,0
Í nokkrum skólum sveitarfélagins	1	2,0	4,0
Nei	4	8,2	7,7
Fjöldi svara	49	100,0	
Tóku afstöðu	49	90,7	
Tóku ekki afstöðu	5	9,3	
Fjöldi aðspurðra	54	100,0	
Spurðir	54	91,5	
Ekki spurðir	5	8,5	
Fjöldi svarenda	59	100,0	

Þeir sem svöruðu því að nemendaverndarráð hafi verið stofnað (sp. 21) voru spurðir þessarar spurningar.

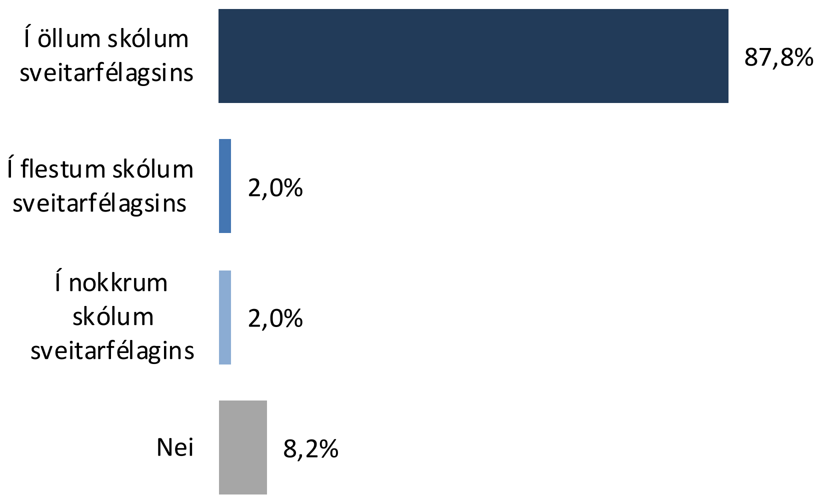

Þeir sem nefndu svarmöguleikana í flestum eða nokkrum skólum sveitarfélagsins voru beðnir um að nefna hlutföll þeirra skóla.

„Í flestum skólum sveitarfélagsins“:

- Í mínum skóla, já.

„Í nokkrum skólum sveitarfélagsins“:

- 1/2.

Sp. 23. Hver sinnir sérfræðiþjónustu við sjálfstætt rekna skóla innan sveitarfélagsins?

	Fjöldi	%	+/-
Sérfræðiþjónusta sveitarfélagsins	6	54,5	29,4
Sérfræðiþjónusta viðkomandi rekstraraðila	5	45,5	29,4
Samningur við þjónustueiningu	3	27,3	26,3
Fjöldi svara	14		
Tóku afstöðu	11	18,6	
Á ekki við	48	81,4	
Fjöldi svarenda	59	100,0	

Í þessari spurningu mátti nefna fleiri en einn svarmöguleika. Hlutfallstölur eru því reiknaðar eftir fjölda þeirra sem tóku afstöðu en ekki fjölda svara.

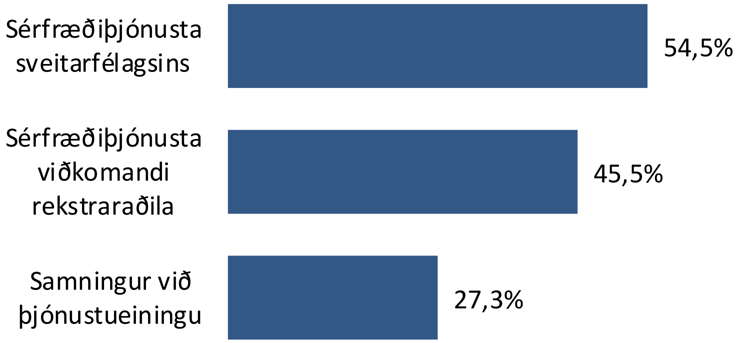

Sp. 24. Hefur reglugerð nr. 584/2010 leitt til breytinga á sérfræðiþjónustu sveitarfélagsins?

	Fjöldi	%	+/-
Já	28	51,9	13,3
Nei	26	48,1	13,3
Fjöldi svara	54	100,0	
Tóku afstöðu	54	91,5	
Tóku ekki afstöðu	5	8,5	
Fjöldi svarenda	59	100,0	

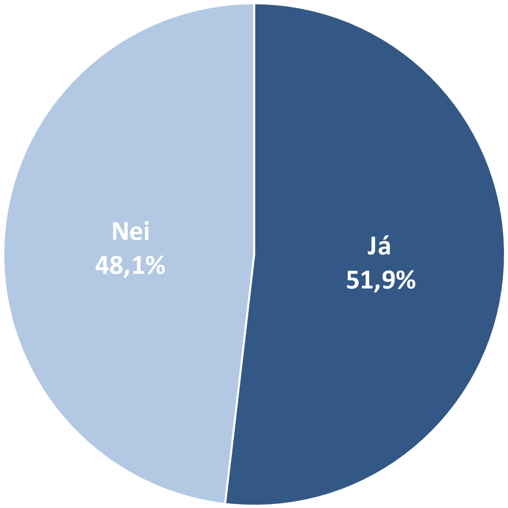

Sp. 25. Hvaða breytingar á á sérfræðiþjónustu sveitarfélagsins hafa komið til vegna reglugerðar nr. 584/2010?

- Aukið eftirlit og eftirfylgd með málum.
- Aukin áhersla á skimun, snemmtæk íhlutun. Staðfærð skimunarpróf.
- Aukin áhersla á þverfaglegt samstarf ólíkra starfsstétta er starfa hjá sérfræðiþjónustu skóla. Hér er sérfræðiþjónusta skóla starfrækt samhliða félagsþjónustu sveitarfélagsins. Ennfremur hefur orðið aukning á myndun „teymishópa“ til að styðja við sértæka aðstoð við nemendur, með þátttöku þeirra sjálfra þegar það á við, með þátttöku foreldra, kennara, sérfræðiþjónustuaðila og aðila utan skólasamfélags þegar það á við, s.s. heilsugæslulækna, hjúkrunarfræðinga o.fl.
- Aukin eftirfylgd.
- Aukin eftirfylgd. Hefur leitt til meiri eftirspurnar eftir sérfræðiþjónustu, þannig að eftirfylgd leiði til meðferðar eða væntinga um slíka þjónustu, sem ekki á að vera á vegum sérfræðiþjónustu leik- og grunnskóla.
- Aukin eftirfylgni og markvissari vinnubrögð.
- Aukin eftirfylgni.
- Betra utanumhald og markvissari þjónusta.
- Betri verkferlar og skilvirkara starf.
- Betri verkferlar.
- Breytilegt.
- Eftirfylgni og teymisvinna hefur aukist.
- Endurskoðun og uppfærsla á skólastefnu er afleiðing á framkominni reglugerð. Aukin tengsl milli nemenda, foreldra og skóla. Aukin tengsl á milli skólastiga.
- Fleiri aðilar koma að sérfræðiþjónustuninni, nemendaverndarráð gerir það að verkum allt meira í föstum skorðum og allir vita hvernig ferlið er
- Forvörnum meira sinnt, íhlutun í málefni nemenda fyrr á ferðinni, skýrari skil milli skólastiga.
- Fyrst og fremst aukið samráð skóla og skólastiga og aukið samstarf við forledra.
- Meiri formgering.
- Reynt hefur verið að gera þjónustuna markvissari í samræmi við reglugerð.
- Samráðsteymi/lausnateymi í leikskólum. Verkferlar og viðmið um Sérfræðiþjónustu í leikskólum (snemmtæk íhlutun). Samræming á verkferlum varðandi tilvísanir og athuganir. Viðmið fyrir forvarnir í grunnskólum. Starfsreglur um Nemendaverndarráð í grunnskólum.
- Skólakrifstofa Suðurlands hefur unnið af miklum metnaði til langs tíma og hefur mótað sína þjónustu í takt við reglugerð 584/2010.
- Skólaskrifstofan starfar samkv. reglugerðinni.
- Stefna skóla um sérstæka þjónustu vegna sérstakra þarfa nemenda var unnin út frá þessari reglugerð.
- Stjórnsýslubreytingar, orðið til nýtt svið hjá sveitarfélaginu og mannað inn á sviðið fólk til að sinna þessum hlutverkum.

Sp. 25. Hvaða breytingar á á sérfræðiþjónustu sveitarfélagsins hafa komið til vegna reglugerðar nr. 584/2010?

- T.d. aukin eftirfylgni við einstaklingsmiðað nám.
- Teymisfundum vegna allra fatlaðra barna var fjölgað.
- Til dæmis: Tilraunaverkefni með hegðunarráðgjafa, þjónusta við fleiri skóla en áður, við öll nemendaverndarráð, markvissari vinna með heilsugæslustöðvum, teymi aðila frá mismunandi þjónustueiningum innan og utan sveitarfélags, aukið forvarnarstarf.
- Unnið er að mótun nýrrar formgerðar sérfræðiþjónustunnar á þann veg að sveitarfélagið gengur út úr byggðasamlaginu og lögð verður áhersla á að þjónustan mótist enn meira af heildarsýn á aðstæður og hagsmuni nemenda, óháð starfsstéttum. Einnig verði enn meira tekið tillit til mismunandi þarfa skólanna og að þjónustan verði mótuð enn meira í samráði við skólastjórnendur hvers skóla. Einnig verður lögð áhersla á að þjónustan beinist að því að efla skóla sem faglegar stofnanir sem geti leyst flest þau viðfangsefni sem upp koma í skólastarfi. Mótuð hefur verið framtíðarsýn sem birtist í útgefinni skýrslu.
- Virkt nemendaverndarráð.

Sp. 26. Með hvaða hætti fylgist sveitarstjórn með og stuðlar að því að nemendum og skólum sé tryggður aðgangur að sérfræðiþjónustu?

- Á ekki við, þjónustan er keypt af öðru sveitarfélagi.
- Ársskýrslur og upplýsingar frá fræðslusviði.
- Bæjarstjórn hefur hér lögbundnu hlutverki að gegna og rækir það með samstarfi við önnur sveitarfélög auk þess sem fjöldi starfsmanna hefur sérþekkingu á þessu sviði.
- Bæjaryfirvöld hafa gert samninga um sérfræðiþjónustu við Hjallastefnuna og Fræðsluskrifstofu Reykjanesbæjar. Skólastjórar fylgjast með að unnið sé samkvæmt þeim samningum, óska eftir greiningum og aðstoð eftir þörfum.
- Engin.
- Eru upplýstir með starf sérfræðiþjónustu sveitarfélagsins.
- Framkvæmdastjóri sviðsins og skólaskrifstofa fylgist með þessu.
- Fræðslu- og skólanefnd fylgir málum eftir og fulltrúar í henni sitja í sveitarstjórn.
- Fræðslu- og æskulýðsnefnd hefur eftirlitshlutverk.
- Fundað með skólastjóra mánaðarlega hið minnsta.
- Fylgist lítið með.
- Hjá Seyðisfjarðarkaupstað er fræðslunefnd starfandi sem fylgist með fræðslu og skólamálum og er bæjarstjórn til ráðgjafar varðandi málaflokkinn.
- Í gegnum fræðslunefnd (nefnt af 2).
- Í gegnum fræðslunefnd sveitarfélagsins.
- Í gegnum fræðslunefnd, sveitarstjórn og stjórn skólaskrifstofu.
- Í gegnum fræðslustjóra sveitarfélagsins og með fundum fræðslu- og frístundanefndar með skólastjórum leik- og grunnskóla.
- Í gegnum fundi Fræðsluráðs.
- Í gegnum mennta- og menningarmálanefnd.
- Í gegnum skólanefnd.
- Í gegnum skýrslu skólastjóra, fræðslunefnd og skólaráð.
- Í gegnum skýrslur skóla s.s. árskýrslum og sjálfsmati sem borið er saman við starfsáætlanir. Fundir með skólastjórnendum og í gegnum starfsmenn skólasviðs.
- Kallað eftir upplýsingum frá SKS og skólunum. Einnig var nýlega gerð úttekt á þessari þjónustu af utanaðkomandi fagaðilum. Fræðslunefnd hefur tekið málefnið meira á dagskrá að undanförnu.

Sp. 26. Með hvaða hætti fylgist sveitarstjórn með og stuðlar að því að nemendum og skólum sé tryggður aðgangur að sérfræðiþjónustu?

- Kallar eftir samantektum frá þeim aðilum sem sinna þjónustunni eftir því sem við á.
- Lagðar eru fyrir ársskýrslur um sérfræðiþjónustu á hverju ári.
- Með árlegum samantektum á þeirri þjónustu sem veitt er, bæði í skólum og af sérfræðiþjónustu.
- Með fundargerðum fræðslunefndar þar sem skólastjóri situr sem og starf og eftirlitshlutverk fræðslufulltrúa.
- Með fundum með stjórnendum.
- Með góðum tengslum við Skólaskrifstofu Suðurlands. Skólaskrifstofan skilar með reglubundnum hætti starfsskýrslum sem veitir sveitarstjórn upplýsingar um starfsemi og verkefni sérfræðiþjónustunnar.
- Með nánu samráði við rekstraraðila og sérfræðiþjónustuaðila.
- Með óformlegum sem formlegum hætti með skólastjóra, starfsmönnum, foreldrum, skólaráðum, skólanefndarvettvangi og vettvangi einnar sameiginlegrar félagsmálanefndar sem er fagleg yfirstjórn með starfi sérfræðiþjónustu sveitarfélagsins sem og nágrannasveitarfélaga.
- Með reglulegum fundum með skólanefnd og skólastjóra.
- Með sambandi við skólastjóra.
- Með samráði og viðtölum við skólastjórnendur. Stundum skrifuð bréf til áréttingar aukinni þörf.
- Með samstarfssamningi og eftirfylgni fræðslunefndar og skólastjóra.
- Með því að reka þjónustuna skv. lögum og reglugerðum.
- Með því vinna á vettvangi Skólaskrifstofu Suðurlands og fræðslunefndar.
- Menntasvið Kópavogs fyrir hönd sveitarstjórnar fylgist með að nemendum sé tryggður þessi réttur.
- Reglulegir fundir fræðslu-og tómstundarnefndar þar sem farið er yfir m.a. sérfærðiþjónustmál skólans skólastjóri situr alla þá fundi sem og fulltrúi kennara og foreldra.
- Sérfræðiþjónustan skilar skýrslu til bæjarstjórnar um starfsemina.
- Skóladeild hefur samráð við hlutaðeigandi aðila.
- Skólanefnd fylgist með málaflokknum og kallar eftir upplýsingum frá skólastjórnendum.
- Skólanefndafundir, fundir skólastjóra og sveitastjóra í hverjum mánuði.
- Skólastjórar uppfræða fræðslunefnd og bæjarstjórn um stöðu og þörf á sérfræðiþjónustu á hverjum tíma.
- Starfsfólk skóladeildar hefur umsjón með því og kemur upplýsingum á framfæri til skólanefndar.
- Stefna skóla um sérstæka þjónustu vegna sérstakra þarfa nemenda var unnin út frá þessari reglugerð. Allir ferlar voru yfirfarnir varðandi sérfræðiþjónustuna. Útbúinn ferill fyrir færslu nemenda á milli leik- og grunnskóla. Tilfærsluáætlun á milli grunn- og framhaldsskóla. Túlkaþjónusta aukin. Átak í snemmtækri íhlutun s.s. með málörvun. Þroskaþjálfi ráðinn í grunnskóla. Ýmis atriði skilgreind betur og skýrð í skólastarfi í tengslum við stefnuna.

Sp. 26. Með hvaða hætti fylgist sveitarstjórn með og stuðlar að því að nemendum og skólum sé tryggður aðgangur að sérfræðiþjónustu?

- Sveitarfélagið er með fulltrúa í skólanefnd og fylgist þar með í gegnum hann.
- Sveitarstjórn fylgist ekki með því með markvissum hætti.
- Sveitarstjórn fylgist í raun ekki með því. Það er í höndum skólastjóra.
- Vormaður fræðslunefndar er einnig fromaður byggðaráðs og kemur upplýsingum á framfæri við aðra sveitarstjórnarmenn.
- Það eftirlit er falið starfsmanni skólaskrifstofu og skólanefndar. Allar óskir og ábendingar eru teknar til greina og reynt eftir fremsta megni að greiða götu nemenda að sérfræðiþjónustu.
- Þétt samstarf við sérfræðiþjónustu á þjónustumiðstöðvum og Velferðarsvið. Kannanir til skólastjóra skólanna, spurningar í foreldakönnun.

Sp. 27. Hefur skólastjóri/skólastjórar í sveitarfélaginu komið að mótun áherslna og stefnu sérfræðiþjónustu sveitarfélagsins, sbr. 4. gr. reglugerðar?

	Fjöldi	%	+/-
Já	41	77,4	11,3
Nei	12	22,6	11,3
Fjöldi svara	53	100,0	
Tóku afstöðu	53	89,8	
Tóku ekki afstöðu	6	10,2	
Fjöldi svarenda	59	100,0	

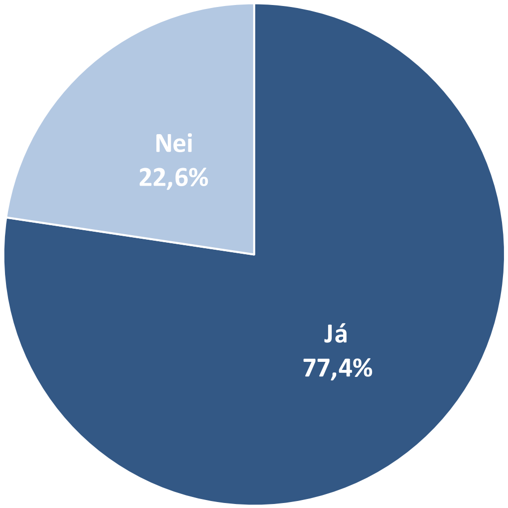

Sp. 28. Hefur framkvæmd reglugerðar nr. 584/2010 leitt til breytinga á kostnaði við sérfræðiþjónustu sveitarfélagsins?

	Fjöldi	%	+/-
Nei, enginn breyting á kostnaði	29	54,7	13,4
Já kostnaður hefur aukist til muna	5	9,4	7,9
Já, kostnaður hefur aukist nokkuð	19	35,8	12,9
Já, nokkuð hefur dregið úr kostnaði	0	0,0	0,0
Já, dregið hefur úr kostnaði til muna	0	0,0	0,0
Fjöldi svara	53	100,0	
Tóku afstöðu	53	89,8	
Tóku ekki afstöðu	6	10,2	
Fjöldi svarenda	59	100,0	

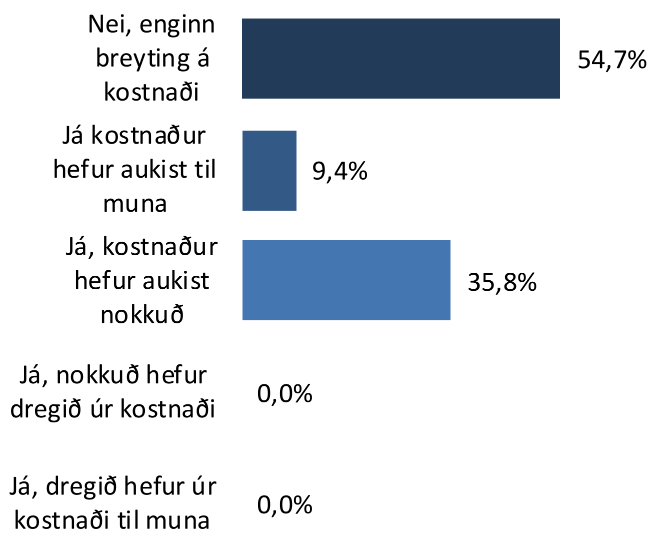

Sp. 29. Hvaða kostnaðarliðir hafa breyst?

Þeir sem segja að kostnaður hafi breyst við við sérfræðiþjónustu sveitarfélagsins (sp. 28) voru spurðir þessarar spurningar:

- Aðkeypt þjónusta sérfræðinga.
- Aukin kaup á sérfræðiþjónustu.
- Aukin sálfræðiþjónsta og aukin krafa um talmeinaþjónustu. Þá hefur aukist eftirspurn eftir námsráðgjöf í skólunum sem kostað hefur meira.
- Aukinn mannafli.
- Auknar greiningar og aðkeypt sérfræðiþjónusta.
- Erfitt að meta, íbúum hefur fækkað en kostnaður staðið nokkurn veginn í stað.
- Höfum ekki greint það.
- Kennsluráðgjöf (sérk. og almennk.)
- Krafa um aukna þjónustu hefur aukist og starfsmanna fjöldi í skólunum þar af leiðandi. Miklu algengara er að krafa sé gerð um „manninn með“ en áður var.
- Laun, ferða- og dvalarkostnaður sérfræðiþjónustuaðila.
- Launaliðir hækka.
- Meiri kostnaður í sértækri sérkennslu og einstaklings stuðningi.
- Náms- og starfsráðgjöf hefur aukist.
- Ráðgjöf til nemenda, kennara og foreldra. Meðferð sem nemendur og fjölskyldur fá.
- Samvinna við stefnumótun og gerð skólastefnu sem nú stendur yfir.
- Sálfræðiþjónusta og talmeinaþjónusta hefur hækkað verulega.
- Sérfræðiþjónusta, sérkennsla.
- Stöðugildi talmeinafræðinga Námskeið fyrir nemendur og starfsfólk skóla s.s vegna ADHD Aukin þörf fyrir kennslu- og sálfræðiráðgjöf
- Sveitarfélagið hefur lagt áherslu og er að móta áherslur sem snúa að ýmsu í reglugerðinni sem hefur ekki fengið nógu mikið vægi í núverandi fyrirkomulagi. Svo sem talþjálfun leik- og grunnskólabarna, ráðgjöf og stuðningur við foreldra, þjónusta við ADHD börn og fjölskyldur þeirra (m.a. ráðgjöf heim), símenntunarverkefni í skólum og ráðgjöf við nýbreytni og þróunarstarf, forvarnarverkefni og fræðslufundir fyrir foreldra o.s.frv. Viðhorfskannanir sýna að á ýmsum sviðum þarf að gera enn betur, m.a. stuðning við skóla svo markmiðið um skóla án aðgreiningar nái vel fram að ganga. Allt kallar þetta á aukinn kostnað. Þá hefur fjöldi teymisfunda sérfræðinga og ráðgjafa margfaldast sem hefur kostnaðarauka í för með sér.
- Umfang þjónustunnar vegna markvissari eftirfylgni.
- Vegna greininga.
- Vegna snemmtækrar íhlutunar og aukinnar sérfræðiþjónustu á öllum sviðum.
- Þar sem ekki er um mjög flölbreytta flóru sérfræðinga að ræða úti á landi hefur þurft í auknum mæli að sækja til sérhæfðs starfsliðs á Reykjavíkursvæðinu með tilheyrandi kostnaði.
- Þroskaþjálfi, meiri túlkun, snemmtæk íhlutun. Meira starf á skólaskrifstofu og fleira.

Sp. 30. Telur þú þörf á því að endurskoða reglugerð nr. 584/2010 um sérfræðiþjónustu sveitarfélaga við leik- og grunnskóla og nemendaverndarráð í grunnskólum?

	Fjöldi	%	+/-
Já	6	11,3	8,5
Nei	47	88,7	8,5
Fjöldi svara	53	100,0	
Tóku afstöðu	53	89,8	
Tóku ekki afstöðu	6	10,2	
Fjöldi svarenda	59	100,0	

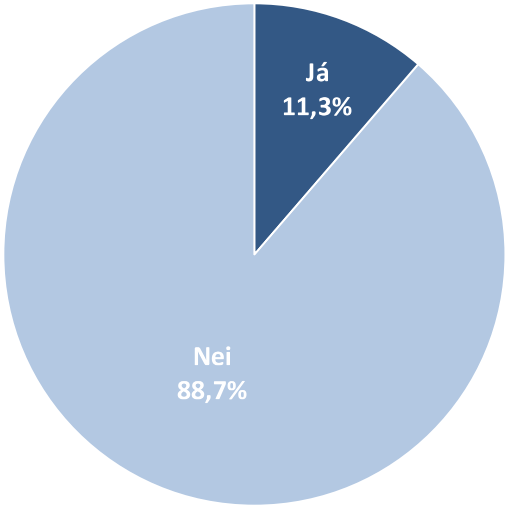

Sp. 31. Hvaða ákvæði telur þú þörf á því að endurskoða í reglugerð nr. 584/2010 um sérfræðiþjónustu sveitarfélaga við leik- og grunnskóla og nemendaverndarráð í grunnskólum?

Þeir sem telja þörf á endurskoðun reglugerðar nr. 584/2010 (sp. 30) voru spurðir þessarar spurningar:

- Almennt með tengsl sérfræðiþjónustu sveitarfélaga við þjónustustofnanir á landsvísu í huga (BUGL, Greiningarstöð, Barnahús o. s. frv.).
- Eðlilegt að það sé gert reglulega.
- Hlutverk og efling stofnana á vegum ríkisins s.s. BUGL, GRR, ÞHS, HTÍ og heilsugæslu til að uppfylla ákvæði reglugerðar 584/2010 um sérfæðiþjónustu sveitarfélaga. Aukinn þungi á ábyrgð sveitarfélaga án úrræða ríkisins. Tryggja þarf sveitarfélögum aukið fjármagn til að uppfylla ákvæði reglugerðarinnar.
- Nauðsynlegt er að meta kostnaðarauka vegna breytinganna og koma þeim fjármunum sem fylgja áttu reglugerðarbreytingunni út til skólaskrifstofa eða sérfræðiþjónustu á hverjum stað. Þetta hefur verið svikið, þó eftir reglugerðinni sé unnið. Þó vantar nokkuð upp á að hægt sé að sinna eftirfylgd í samræmi við væntingar reglugerðar, vegna fjárskorts.
- Reglugerð sem þessi þarfnast stöðugrar endurskoðunar.
- Veit ekki, margt í þessari könnun á engan veginn við fámenna skóla og svarmöguleikar því takmarkaðir. Þessi svörun er því oft ekki eins og hefði verið réttast.

Leiðbeiningar um túlkun niðurstaðna

Ertu hlynnt(ur) eða andvíg(ur) ...?

	Fjöldi	%	+/-
Mjög hlynnt(ur) (5)	217	27,6	3,1
Frekar hlynnt(ur) (4)	356	45,3	3,5
Hvorki né (3)	133	16,9	2,6
Frekar andvíg(ur) (2)	61	7,8	1,9
Mjög andvíg(ur) (1)	19	2,4	1,1
Hlynnt(ur)		72,9	3,1
Hvorki né		16,9	2,6
Andvíg(ur)		10,2	2,1
Fjöldi svara	786	100,0	
Tóku afstöðu	786	69,2	
Tóku ekki afstöðu	350	30,8	
Fjöldi aðspurðra	1.136	100,0	
Spurðir	1.136	95,8	
Ekki spurðir	50	4,2	
Fjöldi svarenda	1.186	100,0	
Meðaltal (1-5)	3,9		
Vikmörk ±	0,1		

Í **tíðnitöflu** má sjá hvernig svör þátttakenda dreifast á ólíka svarkosti. Þar má einnig sjá hversu margir tóku afstöðu til spurningarinnar og hversu margir voru spurðir. Í töflunni hér fyrir ofan má sjá að tæplega 28% þátttakenda eru mjög hlynnt því sem spurt var um og ríflega 45% frekar hlynnt. Ef teknir eru saman þeir sem segjast frekar og mjög hlynntir má sjá að í heildina eru tæplega 73% hlynnt málefninu. Vekja ber athygli á að hátt hlutfall aðspurðra, eða 30,8%, tók ekki afstöðu til spurningarinnar og er talan því rauðlituð því til áherslu.

Meðaltal er reiknað með því að leggja saman margfeldi af vægi svars og fjölda sem velja það svar og deila upp í summuna með heildarfjölda svara. Í töflunni hér fyrir ofan reiknast meðaltal skv. eftirfarandi formúlu: [Mjög hlynnt(ur) (fj. x 5) + frekar hlynnt(ur) (fj. x 4) + hvorki né (fj. x 3) + frekar andvíg(ur)(fj. x 2) + mjög andvíg(ur) (fj. x 1)] / Heildarfjöldi svara. Í þessu dæmi tekur meðaltalið gildi á kvarðanum 1 til 5 en meðaltalið tekur gildi á því bili sem kvarðinn er hverju sinni.

Vikmörk (sjá +/- dálk í tíðnitöflu)
Til að geta áttað sig betur á niðurstöðum rannsókna er nauðsynlegt að skilja hvað vikmörk eru. Vikmörk eru reiknuð fyrir hverja hlutfallstölu og meðaltöl og ná jafn langt upp fyrir og niður fyrir töluna nema ef vikmörkin fara niður að 0% eða upp að 100%. Oftast er miðað við 95% vissu. Segja má með 95% vissu að niðurstaða sem fengin er úr rannsókn liggi innan þessara vikmarka ef allir í þýðinu eru spurðir. Í dæminu hér til hliðar má segja með 95% vissu að hefðu allir í þýði verið spurðir, hefðu á bilinu 24,5% til 30,7% (27,6% +/- 3,1%) verið mjög hlynnt málefninu. Einnig má nota vikmörk til að skoða hvort marktækur munur sé á fjölda þeirra sem velja ólíka svarkosti. Ef vikmörkin skarast ekki er marktækur munur á fjöldanum. T.d. væri hægt að segja með 95% vissu að marktækt fleiri einstaklingar séu frekar hlynntir málefninu en mjög hlynntir því.

Greiningar og marktekt
Oft er gerð greining á hverri spurningu eftir lýðfræðibreytum, s.s. kyni, aldri og búsetu, sem og eftir öðrum spurningum í sömu könnun. Hér fyrir neðan má sjá greiningu eftir kyni og aldri þátttakenda. Þar sést t.d. að 29% karla eru mjög hlynntir málefninu á móti 26% kvenna. Í greiningum er jafnframt sýnt meðaltal mismunandi hópa og tekið fram hvort sá munur á meðaltölum sem kom fram á hópum í könnuninni er tölfræðilega marktækur. Þegar munurinn er marktækur er titillinn stjörnumerktur, eins og í tilfelli aldurs spurningarinnar í greiningunni hér fyrir neðan. Að auki eru súlur sem sýna meðaltöl litaðar dökkgráar til áherslu.
Algengur misskilningur er að ef tölfræðiprófið er ekki marktækt þá sé ekkert að marka þá niðurstöðu. Það er hins vegar rangt, því merking tölfræðilegrar marktektar felst í því hvort hægt sé að alhæfa mun sem kemur fram í könnun yfir á þýði. Í dæminu hér fyrir neðan má sjá að eftir því sem fólk eldist er það hlynntara málefninu og staðhæfa má með 95% vissu að þessi munur eftir aldurshópum á sér einnig stað í þýðinu (t.d. meðal þjóðarinnar).
Lengst til hægri á myndinni hér fyrir neðan er sýndar breytingar á meðaltölum frá síðustu mælingu. Í þessu dæmi má sjá að meðaltal karla hefur lækkað um 0,3 stig frá síðustu mælingu (er nú 3,9 og var síðast 3,6). Stjörnumerkingin við súluna vísar til þess að munur milli mælinga er tölfræðilega marktækur. Því má segja að karlmenn séu nú að jafnaði hlynntari málefninu en þeir voru í síðustu mælingu.

Dæmi

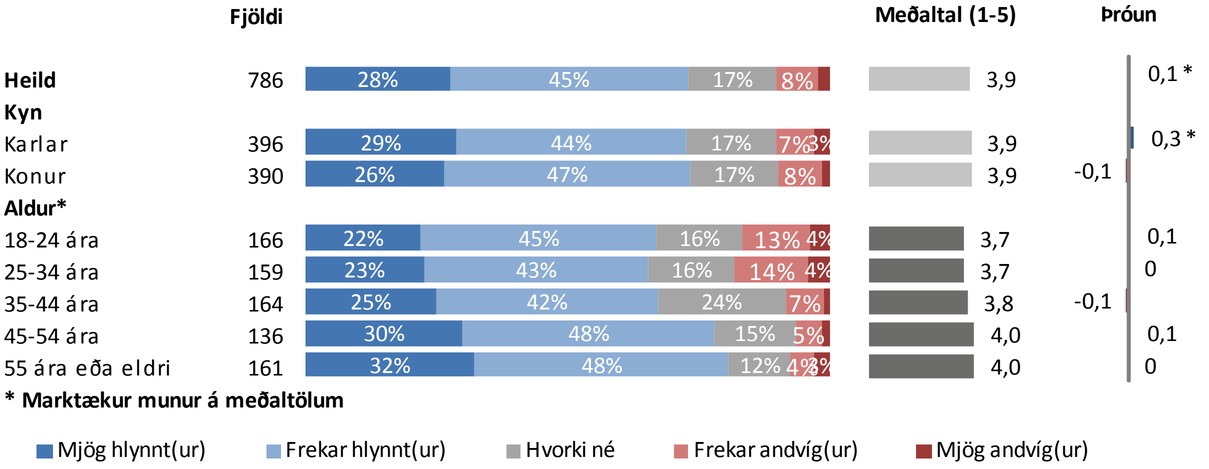

Að lokum

Reykjavík, 4. júní 2013

Bestu þakkir fyrir gott samstarf,

Sigríður Ólafsdóttir
Berglind Aradóttir

Allar ábendingar varðandi framsetningu skýrslunnar eru vel þegnar.
Vinsamlegast sendið tölvupóst á abending@capacent.is til að koma þeim á framfæri.